

Memòria de gestió del parc natural de Mondragó

2009

Caló des Savinar

Presentació

La memòria de gestió és el document on queden reflectides les dades, resultats i conclusions més significatives dels diferents programes i projectes desenvolupats durant l'any en un espai natural protegit.

Es denominen **programes** aquelles activitats de gestió que s'executen anualment. Dins l'apartat de **projectes** s'inclouen aquelles accions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt, normalment d'un o de dos anys.

La major part dels programes han estat executats pel personal del parc, mentre que els projectes s'han realitzat amb assistències tècniques, sempre supervisades des del parc.

Seguidament es passen a enumerar les actuacions i conclusions més significatives dels programes i projectes inclosos en les 10 àrees de gestió que conformen el present document i perquè no dir-ho el dia a dia del parc.

Sumari

1.	Junta Rectora i Equip de Gestió del parc	5
1.1.	<u>Junta rectora</u>	7
1.2.	<u>Equip de gestió</u>	10
2.	Pressupost 2009	11
2.1.	<u>Estat de les despeses</u>	13
3.	Actuacions	17
3.1.	<u>Àrea de gestió per a la conservació</u>	19
3.1.1.	Programa de prevenció d'incendis	21
3.1.2.	Programa de conservació forestal	22
3.1.3.	Programa de sanitat forestal	23
3.1.4.	Programa de gestió agrícola i ramadera	26
3.1.5.	Programa de registre de cites de fauna i flora	30
3.1.6.	Programa de conservació de la tortuga mediterrània	31
3.1.7.	Programa de control d'espècies al·lòctones	32
3.1.8.	Programa de conservació del sistema dunar de s'Amarador	34
3.2.	<u>Àrea de desenvolupament socioeconòmic</u>	37
3.2.1.	Programa de subvencions	39
3.2.2.	Programa de convenis entre el Govern de les Illes Balears i els propietaris de terrenys inclosos dins el parc	41
3.3.	<u>Àrea d'ús públic</u>	45
3.3.1.	Programa d'informació al públic en general i d'atenció als propietaris a les oficines del parc (can cretall) i al centre d'informació	47
3.3.2.	Programa d'informació, vigilància i serveis als usuaris de les platges, itineraris i àrees recreatives	53
3.3.3.	Programa de senyalització	56
3.3.4.	Programa d'interpretació ambiental	58
3.3.5.	Programa d'agenda d'activitats	60
3.3.6.	Programa de publicacions	64
3.3.7.	Projecte de nous refugis	65
3.3.8.	projecte de condicionament de l'itinerari de sa punta de ses gatoves per a persones amb mobilitat reduïda	65
3.3.9.	Projecte millores dels accessos a la platja de s'Amarador	66
3.3.10.	Projecte d'implantació d'una eina informàtica sobre	

la probabilitat d'avistament d'espècies d'aus	66
3.3.11. Projecte de reformes dels aparcaments públics	67
3.3.12. Projecte de disseny d'un nou itinerari per zones interiors del parc	68
3.3.13. Projecte de reconstrucció de les voreres de l'estany de ses Fonts de n'Alis	68
3.4. <u>Àrea d'investigació i seguiment</u>	69
3.4.1. Programa de seguiment meteorològic	71
3.4.2. Programa de seguiment de la qualitat de les aigües dels estanys	73
3.4.3. Programa de seguiment ornitològic a través d'una estació d'anellament d'esforç constant	74
3.4.4. Programa de seguiment de la regeneració del sistema dunar de s'Amarador	75
3.4.5. Projecte d'estudi ecològic de les basses temporals	75
3.5. <u>Àrea de participació</u>	77
3.5.1. Junta Rectora	79
3.5.2. Programa de voluntariat	79
3.6. <u>Àrea de manteniment</u>	81
3.6.1. Programa de manteniment general	83
3.7. <u>Àrea de vigilància</u>	89
3.7.1. Programa de vigilància	91
3.8. <u>Àrea d'administració</u>	93
3.8.1. Programa d'administració	95
3.8.2. Elaboració de les memòries de gestió	96
3.8.3. Programa de la botiga del parc	96
3.8.4. Rehabilitació i canvi de coberta de la païssa de can crellall	97
3.9. <u>Àrea de planificació</u>	99
3.9.1. Programa anual d'execució	101
3.10. <u>Àrea d'avaluació</u>	103
3.10.1. Programa d'avaluació	105

4.

1. Junta Rectora i Equip de Gestió del parc

Part del personal del parc natural de Mondragó

Junta Rectora

Durant l'any 2009 s'han realitzat 2 Junes Rectores ordinàries, la núm. 24 i la núm. 25.

Seguidament es citen les persones assistents i el càrrec o l'entitat a qui han representat.

Sessió núm. 24, realitzada a Palma el dimecres 21 de gener de 2009

President

Miquel Angel Grimalt i Vert. Conseller de Medi Ambient

President delegat

Mateu Picornell Cladera

Vicepresident

Pere M. Ramon Bonet

Secretari

Pau M. Llabrés Pons

Representant de la Conselleria d'Agricultura i Pesca

Antoni Perelló Roig

Representant de la Direcció General de Canvi Climàtic i Educació Ambiental

Magdalena Estrany Espada

Representant de l'Ajuntament de Santanyí

Miquel Vidal i Vidal

Representants dels propietaris dels terrenys inclosos dins el Parc

Miquel Bonet Bonet
Margarida M. Clar Lladó

Representant de la UIB

Cels García García

Representant de les Associacions de Conservació de la Natura

Antoni Mestre Vallbona

Representant de la Societat de Caçadors de Santanyí

Martí Losa Capó

Representant del Servei d'Espais Naturals

Catalina Massutí Jaume

Covidats

Josefina Martín Ferreira, Directora d'Espais de Natura Balear
Ma Carmen de Roque, Cap de servei de projectes d'espais naturals
Antoni Mira Sánchez, Tècnic del parc
Joana Vicens Lladó, Auxiliar administrativa del parc

Absents

El Representant de la Conselleria d'Educació i Cultura
El Representant de la Conselleria de Turisme
El Representant del Consell Insular de Mallorca
El Representant de les Associacions de Conservació de la naturalesa
El Representant dels experts en temes de conservació de la natura
El Representant de les organitzacions sindicals agràries
El representant de la Demarcació de Costes de les Illes Balears
El representant de la direcció general de la Mar i Litoral
Dos representants dels propietaris dels terrenys inclosos dins el Parc

Sessió núm. 25, realitzada a Santanyí el dimarts 10 de març de 2009

President

Miquel Angel Grimalt i Vert, Conseller de Medi Ambient

President delegat

Mateu Picornell Cladera

Vicepresident

Miquel Ferrà Jaume

Secretari

Pau M. Llabrés Pons

Representant de la Conselleria d'Agricultura i Pesca

Patricia Arbona Sánchez

Representant de la Conselleria d'Educació i Cultura

Josep Serra Colomar

Representant de la Direcció General de la Mar i Litoral

Bartomeu Calafell Salom

Representant del Consell Insular de Mallorca

Jaume Rigo Barceló

Representant de la Direcció General de Canvi Climàtic i Educació Ambiental

Magdalena Estrany Espada

Representant de l'Ajuntament de Santanyí

Miquel Vidal Vidal

Representants dels propietaris dels terrenys inclosos dins el Parc

Miquel Bonet Bonet

Juan Rigo Rigo

Bartolomé Cànaves Sitjar

Pere Ferrer Adrover

Representant de la UIB

Cels García García

Representant de les Associacions de Conservació de la Natura

Antoni Mestre Vallbona

Convidats

Josefina Martín Ferreira, Directora d'Espais de Natura Balear

Ma. Carmen de Roque, Cap de servei de projectes d'espais naturals

Antoni Mira Sánchez, Tècnic del parc

Joana Vicens Lladó, Auxiliar administrativa del parc

Damià Vidal Barceló, representant dels propietaris dels terrenys inclosos dins el Parc

Maria M. Mas Vidal, representant dels propietaris dels terrenys inclosos dins el Parc

Magdalena Suau Escalas, representant dels propietaris dels terrenys inclosos dins el Parc

Miquel Àngel Pons Sastre, representants dels propietaris dels terrenys inclosos dins el Parc

Absents

Representant del Servei d'Espais Naturals

Representant de l'expert en temes de conservació de la natura

Representant de la Conselleria de Turisme

Representant de la Societat de Caçadors de Santanyí

Representant de les organitzacions sindicals agràries

Representant dels sindicats

Representant de la Demarcació de Costes de les Illes Balears

1.1. Equip de gestió

Director

Pau M. Llabrés Pons

Tècnics

Antoni Mira Sánchez (fins el 3 de setembre)

Catalina Pol Matheu (a partir del 27 de juliol fins el 31 de desembre)

Educadors ambientals

Maria Cantallops Alba

Gabriel Payeras Grau

Informadores

Alicia Fraile Pérez

Llúcia Hernández Lorenzo

Brigada de manteniment

Bibià Belmar Cirer

Luís Alberto García Justo (fins 13 de gener)

Domingo Jacinto González (fins 20 de febrer)

Eloïna Ribas Cerdà

Personal de vigilància d'estiu

Sebastià Mas Veny (27 de juliol-26 de novembre)

Miquel Ll. Puigròs Pascual (27 de juliol-26 de novembre)

Auxiliar administrativa

Joana Vicens Lladó

Agent de Medi Ambient

Jaume Salvà Fullana

(Depenent de la Secretaria General Tècnica de la Conselleria de Medi Ambient i Mobilitat)

Estudiant en pràctiques de la llicenciatura de Ciències Ambientals

Elisa Miquel Riera (juliol i agost)

2.1. Estat de despeses 2009

	Pressupost inicial	Pressupost executat	Entitat pagadora
--	--------------------	---------------------	------------------

Àrea de gestió per a la conservació

Programa de prevenció d'incendis	Mitjans propis	0 €	
Programa de conservació forestal	Mitjans propis	4,66 €	Espais de Natura
Programa de sanitat forestal	Mitjans propis	0 €	
Programa de gestió agrícola i ramadera	22.000 €	46.511,50 €* 	Espais de Natura La Caixa
Programa de registre de cites de fauna i flora	1.000 €	0 €	
Programa de conservació de la tortuga mediterrània	2.500 €	0 €	
Programa de control d'espècies al·lòctones	500 €	0 €	
Programa de conservació del sistema dunar de s'Amarador	1.000 €	0 €	

*D'aquesta quantitat 15.208,73 € han estat subvencionats per la Fundació La Caixa

Àrea de desenvolupament socioeconòmic

Programa de subvencions	Mitjans propis	0 €	
Programa de convenis	337.000 €	79.242,28 €*	

* D'aquesta quantitat, la major part: 78.664 € s'han pagat als propietaris que han conveniat les seves finques.

Àrea d'ús públic

Programa d'informació al públic	Mitjans propis	0 €	
Programa de vigilància i serveis als usuaris	Mitjans propis	25,49 €	Espais de Natura
Programa de senyalització	60.000 €	43.063,76 €	Espais de Natura
Programa d'interpretació ambiental	600 €	377,22 €	Espais de Natura
Programa d'agenda d'activitats	2.500 €	5.781,18 €*	Espais de Natura
Programa de publicacions	37.000 €	0 €	

Projecte de nous refugis	55.000 €	15.813,38 €	Espais de Natura
projecte de condicionament de l'itinerari de sa punta de ses gatoves	75.000 €	1.398,98 €	Espais de Natura
Projecte millores dels accessos a la platja de s'Amarador	12.000 €	166,99 €	Espais de Natura
Projecte d'implantació d'una eina informativa	400 €	0 €	
Projecte de reformes dels aparcaments públics	125.000 €	33.456,96 €	Espais de Natura
Projecte de disseny d'un nou itinerari per zones interiors del parc	Mitjans propis	0 €	
Projecte de reconstrucció de les voreres de l'estany de ses fonts de n'alis	2.000 €	3.721,66 €	Espais de Natura

* La Direcció general d'Innovació ha subvencionat amb 1.800 € el programa per a desenvolupar activitats de la Setmana de la Ciència

Àrea d'investigació i seguiment

Programa de seguiment meteorològic	Mitjans propis	0 €	
Programa de seguiment de la qualitat de les aigües dels estanys	500 €	5,99 €	Espais de Natura
Programa de seguiment ornitològic a través d'una estació d'anellament d'esforç constant	12.000 €	0 €	
Programa de seguiment de la regeneració del sistema dunar de s'Amarador	3.500 €	4.677,60 €	Espais de Natura
Projecte d'estudi ecològic de les basses temporals	1.000 €	0 €	
Projectes de l'any passat cobrats al 2009		2.998,75 €	
Projectes de 2009, no previstos inicialment: projecte d'instal·lació de caixes niu artificials		2087,75 €	

Àrea de participació

Junta Rectora	700 €	74,69 €	Espais de Natura
Programa de voluntariat	500 €	345,80 €	Espais de Natura

Àrea de manteniment

Programa de manteniment general	15.000 €	9.175, 27 €	Espais de Natura
---------------------------------	----------	-------------	------------------

Àrea de vigilància

Programa de vigilància	Mitjans propis	0 €	
------------------------	----------------	-----	--

Àrea d'administració

Programa d'administració	27.000 €	54.732,14 €*	Espais de Natura
Elaboració de les memòries de gestió	Mitjans propis	0 €	
Programa de la botiga del parc	Mitjans propis	0 €	
Projecte de rehabilitació i canvi de coberta de la païssa de can crellall , Reforma del pati i refer la portassa		52.012,06 €**	Espais de Natura

*24.000 € corresponen a la compra d'un tot terreny no pressupostat al PAE del 2009.

**Inclou part del pagament de la reforma de la païssa (projecte del 2008), i la reforma del pati i adobament de la portassa inicialment no prevists al PAE del 2009.

Àrea de planificació

Programa anual d'execució	Mitjans propis	0 €	
---------------------------	----------------	-----	--

Àrea d'avaluació

Programa d'avaluació	Mitjans propis	0 €	
----------------------	----------------	-----	--

TOTALS	793.700 €	355.674,11 €	
---------------	------------------	---------------------	--

3.1. Àrea de gestió per a la conservació

Caló des Borgit

La dedicació de mitjans personals en les tasques incloses dins l'àrea ha suposat gairebé el 45 % de dedicació del total. És durant els mesos de tardor i hivern quan la dedicació als diferents programes i projectes és més elevada, coincidint amb l'època de disminució de visitants a l'espai.

Globalment el temps de dedicació a l'àrea és semblant al d'altres anys, encara que si es poden notar algunes diferències entre els jornals dedicats a un programa o l'altra.

3.1.1. Programa de prevenció d'incendis

És el programa de l'àrea de conservació on es dedica una major quantitat de jornals, gairebé el 9% dels jornals anuals, bona part d'ells durant els mesos de tardor i hivern.

Les tasques més destacades que s'han executat han estat les següents:

- Tala i eliminació d'uns 74 pins morts dins les finques públiques. En la seva majoria es tracta de pins afectats pels escarabats barrinadors (*Tomicus i Orthotomicus*) i pins caiguts per condicions meteorològiques adverses, als mesos de gener (forts vents) i setembre (pluges torrencials).

Cal ressenyar que 3 d'aquests pins han estat uns exemplars de grans dimensions que es trobaven just a tall de platja de s'Amarador (2) i ses Fonts de n'Alis (1). La pèrdua ha suposat un canvi significatiu en la fisonomia d'ambdues cales.

- Tala de 30 pins pel manteniment i neteja de la línia elèctrica de Sa Font de N'Alis-s'Amarador per part de GESA. A més de la tala de pins es va fer la neteja arbustiva i herbàcia de la franja d'aquesta línia de mitja tensió.

- Desbrossar el camí d'arribada al dipòsit d'incendis i fer-ne el manteniment.

- Al mes d'octubre es va adquirir una biotrituradora mòbil que permet arribar a zones on és més complicada la crema dels residus de poda, disminuint els riscos d'incendi per cremes a zones delicades. Amb la nova biotrituradora, s'han eliminat els residus dels arbres caiguts a les zones des Caló den Perdiu, s'Amarador, Can Cano i sa Guàrdia den Garrot.

Biotrituradora del parc

Per a l'eliminació de pins malalts i la neteja del camí del dipòsit contra incendis s'ha disposat de la col·laboració de la brigada de conservació.

Cal recordar que a la zona de s'Amarador s'ubica una de les torres de vigilància que s'integra a la xarxa de torres per a la prevenció dels incendis forestals de la Conselleria de Medi Ambient. Durant l'any 2009 des de la torre no s'ha detectat cap foc dins l'espai.

Com cada any, l'AMA destinat al parc ha estat el responsable d'autoritzar les actuacions de crema així com les sol·licituds de tala per part de particulars com dels gestors de l'espai.

3.1.2. Programa de conservació forestal

Les feines més destacades han estat les següents:

- Manteniment de les zones reforestades en anys anteriors, sobretot les repoblacions de pins de la Guàrdia den Garrot i els tamarells de la zona dels estanys de ses Fons de n'Alis. El manteniment de la vegetació reforestada ha consistit en:
 - Regar algunes repoblacions a l'estiu.
 - Retirar els protectors obsolets i col·locar els protectors caiguts.
 - Substituir els individus morts.
- S'ha fet una repoblació puntual a sa punta de ses gatoves mitjançant una activitat educativa, en la que es varen sembrar pins i mates a la vorera del camí de l'itinerari de sa Guàrdia den Garrot. L'activitat ha complit un doble objectiu, per una banda incrementar la massa forestal de l'entorn i per l'altre dificultar el pas dels usuaris evitant la degradació per trepig dels voltants de la ruta.
- Pel que fa a la conservació de plantes endèmiques i de distribució microareal de Mondragó, s'han recol·lectat llavors d'eixorbarrates negre (*Astragalus balearicus*) i territjol (*Lotus tetraphyllus*). Aquestes llavors que serviran per a fer futures reforestacions es conserven al viver de Menut.
- S'ha augmentat les dades de localització del Territjol.

Territjol (fotografia de la web: herbari virtual)

- Durant el 2009 s'ha sol·licitat al viver de Menut la producció d'unes 300 Savines de llavor procedent del parc per a futures repoblacions.

Com a fet destacat cal dir que al mes de gener i degut al temporal de vent dels dies 24 i 25 varen caure uns 30 pins. Per tal d'evitar la propagació de plagues varen ser ràpidament trossejats, retirats i cremats. Aquestes tasques es varen realitzar amb la col·laboració de la brigada de conservació.

3.1.3. Programa de sanitat forestal

Com cada any s'han desenvolupat tasques de lluita contra les plagues de processionària i l'escarabat barrinador del pi.

Enguany ha estat el 2n programa de l'àrea de conservació que major dedicació ha necessitat un 7% de jornals totals, la major part d'ells dedicats al muntatge de les caixes trampa de la processionària i el recompte de les papallones per fer la corba de vol. Aquest percentatge és sensiblement inferior al gairebé 13% de 2008.

Les tasques de control i lluita contra la plaga de processionària han estat les següents:

- Durant el mes de gener la brigada ha retirat de forma manual les bosses de processionària accessibles.
- Durant el mes de juliol es varen col·locar unes 122 caixes parany de feromones per l'àmbit del parc, d'elles se'n varen triar 10 per elaborar la corba de vol. A diferència de l'any 2008, enguany s'han mostrejat sols durant els mesos d'agost i setembre.

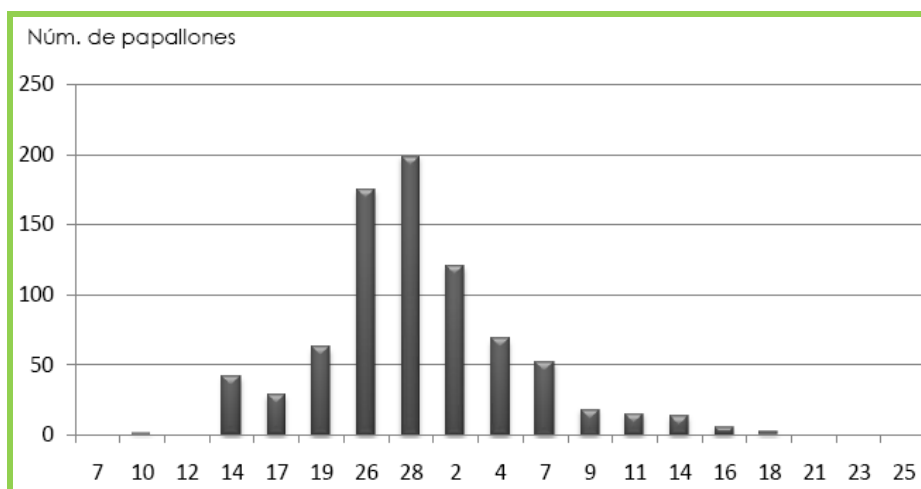
Plànol d'ubicació de les 10 caixes-trampa marcades per fer el seguiment de la corba de vol de 2009

- Al mes de novembre es varen retirar les caixes parany i es varen emmagatzemar aquelles que estaven en bon estat. De les 122 trampes se'n varen recuperar 109, aquesta xifra suposa la pèrdua de l'11% de les caixes, quantitat molt inferior al 26 5% de 2008. La major part de les pèrdues són de trampes instal·lades a la vorera de camins i carreteres.

Seguidament es mostren les taules i gràfiques obtingudes a partir de les dades del seguiment de les captures de papallones de processionària per elaborar la corba de vol de 2009.

AGOST										SETEMBRE										Núm. Papallones	
Núm. Caixa	7	10	12	14	17	19	26	28	2	4	7	9	11	14	16	18	21	23	25	Núm. Papallones	
1	0	0	0	3	0	3	4	1	1	0	5	2	1	0	0	0	0	0	0	20	
2	0	1	0	11	2	4	32	26	17	21	6	6	4	2	1	0	0	0	0	133	
3	0	0	0	3	0	6	7	10	9	3	17	7	5	5	3	1	0	0	0	76	
4	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	16	0	1	0	0	0	0	0	0	18	
5	0	0	0	6	8	18	35	46	39	23	7	3	1	2	0	0	0	0	0	188	
6	0	0	0	11	8	21	18	29	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	89	
7	0	0	0	4	1	7	29	36	17	6	3	0	0	0	0	0	0	0	0	103	
8	0	0	0	0	1	0				0										1	
9	0	0	0	0	1		29	36	29	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	96	
10	0	0	0	3	7	3	19	14	8	14	3	0	1	1	0	0	0	0	0	73	
010412862174198120685218151352000 Es troben les bosses rompudes o perdudes No s'ha pogut fer el recompte																					797

Dades més significatives dels recomptes de 2009

Corba de vol de 2009

Els resultats més destacats sobre la corba de vol són els següents:

- S'han capturat un total de 797 papallones, és un resultat molt semblant al d'altres anys.
- Els resultats d'enguany indiquen que els màxims de captures s'han donat a finals d'agost i principis de setembre, amb un total del 70% sobre el total del mostreig. Al 2008 les captures es varen allargar fins al mes d'octubre.
- S'observa clarament que a partir del 20 de setembre no es capturen més papallones, al 2009 la major part de les captures s'han acumulat només en 10 dies.
- A diferència amb l'any passat hi ha un pic el dia 28 d'agost mentre que al 2008 n'hi va haver 2, un a mitjans d'agost i l'altre al final.

Caixa niu artificial

Nou projecte de lluita biològica contra la processonària

Durant el 2009 s'ha posat en funcionament una nova iniciativa per a disminuir la plaga que consisteix en la instal·lació i seguiment de caixes nius artificials per a ocells passeriformes.

Els objectius bàsic del projecte són:

- Facilitar la reproducció d'espècies d'ocells que s'alimenten de processonària.
- Augmentar la biodiversitat d'ocells del parc.

El projecte té un seguiment anual que consisteix en conèixer les taxes d'ocupació dels nius, les espècies ocupants i l'èxit reproductiu. Al 2009 s'han instal·lat un total de 40 nius a diferents finques la major part són finques conveniades amb el Govern de les Illes Balears.

Els resultats més destacats del seguiment conclouen que la taxa d'ocupació dels nius ha estat del 10%, es tracta d'una xifra baixa però normal per al primer any. Els 4 nius ocupats ho varen ser per gorrions comuns (*Passer domesticus*) per les restes trobades es pot deduir que varen criar els polls de forma satisfactòria.

Les tasques de control i lluita contra la plaga dels escarabats barrinadors del pi (*Tomicus sp.* i *Orthotomicus erosus*) han estat les següents:

Durant el mes de gener es varen retirar 4 trampes instal·lades al desembre, el nivell d'afectació de les trampes ha estat nul

Cal dir que molts dels arbres trossejats i retirats han causat baixa per aquesta plaga.

Per a finalitzar cal comentar que al març de 2009 han arribat els primers resultats de l'estudi de **la xarxa autonòmica de seguiment de danys als boscos**. Aquest programa forma part de l'estratègia de sanitat forestal de les Illes Balears que desenvolupa la Conselleria de Medi Ambient amb l'objectiu bàsic de conèixer el nivell d'afectació de les diferents plagues sobre els pins i la resposta que tenen.

A Mondragó hi ha 23 pins (*Pinus hapensis*) i 1 ullastre (*Olea europaea*) marcats. La memòria de resultats del seguiment de 2008 conclou que la massa forestal està amb un estat sanitari deficient; un de cada 3 peus avaluats presentava defoliacions moderades. Els peus presentaven danys per la sal (marina). A més a les acícules s'apreciaven lleugeres mossegades de processonària i una lleugera afecció per *Thyriopsis halepensis*, un fong defoliador d'acícules. Però els danys més greus foren els causats pel perforador *Tomicus destruens*, mostrant alguns dels peus marcats grups de resina i orificis ocasionats per aquest insecte. Pel que fa a la ullastre també presenta mossegades a les fulles

Pins marcats per a desenvolupar l'estudi

3.1.4. Programa de gestió agrícola i ramadera

De la gestió realitzada durant l'any 2009 podem diferenciar-ne 2 grups de tasques, per una banda les feines habituals de cada any que segueixen les directrius marcades dins el Pla de Gestió Agrícola i ramadera del Parc, i per l'altra les feines

corresponents al projecte de restauració d'arbres fruiters en vàries parcel·les agrícoles, subvencionat amb una ajuda de la Fundació la Caixa.

Feines anuals del Pla de Gestió Agrícola i ramadera del Parc:

Les tasques han estat executades principalment per part de la brigada del parc, encara que en moments puntuals han rebut el suport de la brigada de conservació d'Espais de Natura, el tractorista d'Ibanat, la brigada d'AMADIP, brigada de PROJECTE HOME i els pagesos: Sr. Joan Ballester i Sr. Antoni Mestre.

Can Feogran llaurat

Les feines executades han estat:

- Finalització de la llaurada de les finques públiques de caràcter agrícola iniciada a finals de 2008.
- Durant el mes de gener i amb l'ajuda de la brigada de PROJECTE HOME, es varen amuntegar les pedres que varen sortir durant les llaurades per facilitar-ne la seva retirada. Les finques on es va executar la varen ser: can Cano, can Parra, Can Vicens, Can Biga.
- Al mes de març i abril es varen retirar part els munts de pedres de les finques de can Biga, can Parra i can Cano.
- Manteniment periòdic de la repoblació de garrofers de can Parra de 2007 . Les feines han consistit en esmotxar, eliminar la vegetació competidora, repassar els protectors i regar durant els mesos més eixuts de l'any.

Retirada de pedres de les tanques agrícoles

Altres feines executades dins les parcel·les públiques del parc per part dels pagesos, han estat:

El Sr. Antoni Mestre ha realitzat les següents tasques:

- Ha sembrat d'ordi a les següents finques: can Vadell, lo d'en Conill, can Ric, can Miquel Gran i lo d'en Batle.
- La seva guarda d'ovelles ha pasturat totes les parcel·les citades més les següents: ca sa Muda, can Miquel Casetes, s'Hort d'en casetes, can Banyeta el torrent de s'Amarador.
- Ha recollit les garroves a totes les finques citades.

Nou remolc i dipòsit d'aigua

Pel que fa a l'altre pagès el Sr. Joan Ballester, degut a problemes de salut no ha pogut realitzar les tasques que solia executar anualment com per exemple: llaurar la parcel·la de na Bielona i pasturar la seva guarda d'ovelles dins una sèrie de tanques públiques.

Projecte de restauració d'arbres fruiters en vàries parcel·les agrícoles.

Arran del conveni signat entre la Conselleria de Medi Ambient i la Fundació de l'Obra Social de la Caixa, la direcció del parc va obtenir l'aprovació del projecte de recuperació de fruiters de secar a vàries parcel·les agrícoles del parc natural de Mondragó. La idea bàsica del projecte consistia en evitar la degradació i desaparició del paisatge agrícola de l'espai, impedit així la pèrdua de la biodiversitat paisatgística i biològica de l'espai.

Aspecte de can Parra després de fer els forats

Les tasques es varen iniciar a l'octubre de 2009

I consistiren en:

- Eliminació dels ametllers, figueres i garrovers morts i/o en mal estat.
- Realització de 613 forats per a la sembra d'arbres. Les dimensions aproximades dels forats foren d'1 m³.

- Plantació de 613 arbres:
 - 123 figueres de les varietats bordissot negre i aubacor
 - 340 ametllers de peu bord que s'empeltaran posteriorment en varietats pròpies de la zona
 - 150 garrovers també sense empeltar.

Tots ells es protegiren amb un tutor i protector per evitar la predació d'herbívors com el conill

Aquesta sembra es va realitzar a 5 finques: ca sa Muda, can Cano, can Vicens, can Biga i can Parra. Ha suposat la recuperació d'unes 9 ha de conreu agrícola.

Part de les tasques (com a requisit del conveni) han estat executades per personal de l'entitat *s'Estel de Llevant*, dedicada a la reinserció de persones amb problemes mentals, concretament varen sembrar part dels arbres. La resta de la feina ha estat realitzada amb mitjans propis amb la brigada del parc i la brigada de conservació d'ENB. Les característiques del terreny dificultaren la realització dels clots de sembra que es va realitzar per una empresa externa.

Ametller amb tutor i protector

Cal ressaltar que gràcies a l'ajuda rebuda amb la subvenció també s'ha pogut adquirir un remolc de major capacitat que permet transportar un dipòsit d'aigua de 2.000 l (també nou) que servirà per fer el reg de suport durant els mesos d'estiu.

Un cop més s'ha sol·licitat al viver de Menut la producció de planta pròpia per al parc, durant el 2009 es varen n sol·licitar 150 garrovers de la llavor que es va recollir a l'any anterior, aquesta planta servirà per acabar de repoblar la zona agrícola de can Parra.

Altres feines

Durant l'any 2009 s'ha seguit adobant les parets de pedra en sec de can Parra.

Les obres són executades per un marger professional.

Paret seca de can Parra

3.1.5. Programa de registre de cites de fauna i flora

Durant l'any s'ha continuat amb la recollida de les observacions naturalístiques realitzades pels treballadors del parc, assistències tècniques, visitants i aquells naturalistes que de forma voluntària ens les han fet arribar.

Durant 2009 s'ha autoritzat la pròrroga de l'estudi sobre les paparres (Acari; Ixodidae) del parc iniciat al 2008 per part del Dept. de zoologia de la UIB.

Altres activitats o incidències relacionades amb la fauna són les següents:

- Ens han dut 2 tortugues mediterrànies que posteriorment s'han lliurat als responsables del COFIB.
- El 28 de febrer es va trobar varat un peix espasa de 2.5 m a la platja de ses Fonts de n'Alis.
- Al centre d'informació ens varen portar 2 sebellins; un d'ells es va lliurar al COFIB i l'altre es va tornar a mollar dins l'espai.
- Al mes de novembre es va trobar un eriçó aparentment malalt i es va dur al COFIB.
- Ens duen un calàpet al parc i el tornam amollar a una bassa de l'espai

Calàpet lliurat al centre

Tortuga mediterrània lliurada al centre d'informació

3.1.6. Programa de conservació de la tortuga mediterrània

Entre les tasques més destacades cal ressaltar els 3 alliberaments realitzats durant el mes de juny. En total es varen amollar 82 exemplars procedents del Consorci de Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB).

Tortugues mediterrànies hibernant

Per primera vegada els animals han estat alliberats dins finques privades conveniades amb el Govern de les Illes Balears, es tracta de finques

ubicades dins espais forestals on es troba l'hàbitat òptim per aquest tipus de fauna.

Els dies d'amollada i núm. d'exemplars varen ser:

1. El 4 de juny 52 exemplars adults.
2. El 16 de juny s'han alliberaren 24 tortugues juvenils.
3. El 18 de juny, 6 tortugues juvenils.

En quant al sexe dels exemplars alliberats cal dir que dels 52 adults amb capacitat reproductora: 27 eren femelles i 25 mascles. Els 24 exemplars restants eren joves: 6 femelles, 5 mascles i 13 exemplars amb sexe indeterminat. L'alliberament el va realitzar el personal del parc.

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	TOTAL
101	98	70	75	0	44	0	37	0	12	36	28	60	7	36	82	686

Nombre de tortugues alliberades al parc natural de Mondragó 1994-2009

Enguany també s'han recuperat fins a 8 exemplars , la majoria d'ells a les finques adjacents a les zones on habitualment s'han realitzat les amollades: can Llucbassa o can Parra. Dues d'aquestes tortugues retrobades varen ser alliberades als anys 2004 i 2005.

Queda pendent la realització del treball de síntesi que es va proposar al PAE de 2009

Altres feines relacionades amb la conservació de la tortuga mediterrània han estat:

- La neteja, manteniment i supervisió dels 4 abeuradors distribuïts al parc.
- Durant l'abril es va reparar el tancament-gàbia d'aclimatació, condicionat per mantenir en quarantena les tortugues procedents d'altres llocs.

Abeurador de tortugues

- Durant els mesos de juny a setembre s'han omplert els abeuradors sempre que ha estat necessari.

3.1.7. Programa de control d'espècies al·lòctones

Actualment les zones del parc on hi ha una major presència de plantes al·lòctones són les adjacents als nuclis d'urbanitzacions i les zones costaneres més properes als habitatges. És per aquest motiu que durant l'estiu es va dur a terme una petita campanya de conscienciació sobre aquest problema entre la població de les urbanitzacions del caló des Moro, de s'Eriçó i la resta d'edificacions i xalets més o menys dispersos de l'espai.

La campanya va consistir en fer una bustiada on es va incloure informació sobre la problemàtica de les espècies invasores i una invitació a la conferència que sobre aquesta temàtica es va organitzar en posterioritat. Després de la conferència es va organitzar un itinerari pel parc per observar el problema in situ i proposar mesures correctives.

Seneci enfiladís

Per completar les activitats educatives dirigides a minimitzar l'impacte de les espècies al·lòctones es va realitzar al mes d'octubre una activitat d'agenda que es va dividir en 2 parts , la primera una conferència sobre el jardí mediterrani, on es va mostrar quines espècies de plantes són les més idònies per a sembrar als nostres jardins segons els requeriments climatològics.

Activitat de repartiment de planta mediterrània

La segona part de l'activitat va consistir en muntar una paredeta a la plaça de Santanyí i repartir de forma gratuïta ullastrès, romanís i garlandes cedides pel viver de Menut.

Altres feines desenvolupades al 2009:

- S'ha revisat i controlat les zones on es varen realitzar actuacions d'eradicació de vegetació en anys anteriors. Els resultats ens indiquen que aquestes zones es mantenen gairebé exemptes d'aquestes plantes de caràcter invasor.
- Es va contactar amb els propietaris d'algunes zones costeres del parc on hi ha poblacions d'espècies de caràcter invasor. Aquest contacte ens permetrà actuar a les seves finques durant l'any 2010.
- Al mes de juliol la brigada del parc va eliminar uns 50 Kg de seneci enfiladís (*Senecio angulatus*) a la zona de can Cano.

Mosques blaves

3.1.8. Programa de conservació del sistema dunar de s'Amarador

Al 2009 s'han mantingut les tasques de control i revisió del sistema dunar de s'Amarador iniciades a l'any 2006.

Per tal de confirmar el bon funcionament dels sistemes de protecció i millora del sistema dunar, així com l'evolució, es varen sol·licitar informes d'experts en la matèria que han arribat a les següents conclusions:

- Les barreres de captura d'arena han funcionat correctament. Com era d'esperar la primera barrera ha estat més eficient que les més allunyades de la costa.

Platja de s'Amarador

- Cal destacar com a dada positiva, la desaparició del talús d'erosió entre la part alta de la platja i les dunes davanteres.
- El ritme de colonització de la vegetació és tant bo que no sembla necessària la repoblació assistida.
- Com aspecte negatiu es destaca els problemes d'erosió que hi ha a la zona de l'escala degut a l'elevada freqüentació i l'escorrentia superficial de les aigües de precipitació.

L'informe proposa unes mesures de millora que consisteixen en:

- Avançar 1,5 m el cordó dissuasori cap a la mar.
- Fer inventaris de la vegetació de les diferents parts de la duna.

Tasques de condicionament de la barrera dissuasòria

- Donar una solució urgent a l'erosió que es produeix a l'accés occidental de la platja, donant continuïtat al cordó dunar capdavanter.

Altres tasques realitzades:

- Vigilar i informar els usuaris de la platja de s'Amarador, sobre la prohibició d'accedir al sistema dunar. Entre els mesos d'agost i octubre s'han fet fora del sistema dunar fins a 880 persones.
- S'ha instal·lat un cordó dissuasori a l'àrea recreativa per evitar la davallada de bicicletes de muntanya cap a l'interior del sistema dunar.

Barreres de fusta per a la captura d'arena

- S'han realitzat les neteges necessàries de fems transportats pel vent.
- Al mes d'abril es varen desenterrar uns 30 cm els pals de la primera línia dissuasòria, ja que amb el temps pràcticament havien quedat enterrats.
- S'han instal·lat fins a 4 nous senyals informatius.
- S'han realitzat diferents informes amb l'ajuda d'experts en la matèria encaminats a noves fases de regeneració i mesures de futur.
- S'ha fet la recollida de llavor de savina i s'ha iniciat el procés de producció de planta per a futures repoblacions.

3.2. Àrea de desenvolupament Socioeconòmic

Signatura dels convenis a can Crestall

3.2.1. Programa de subvencions

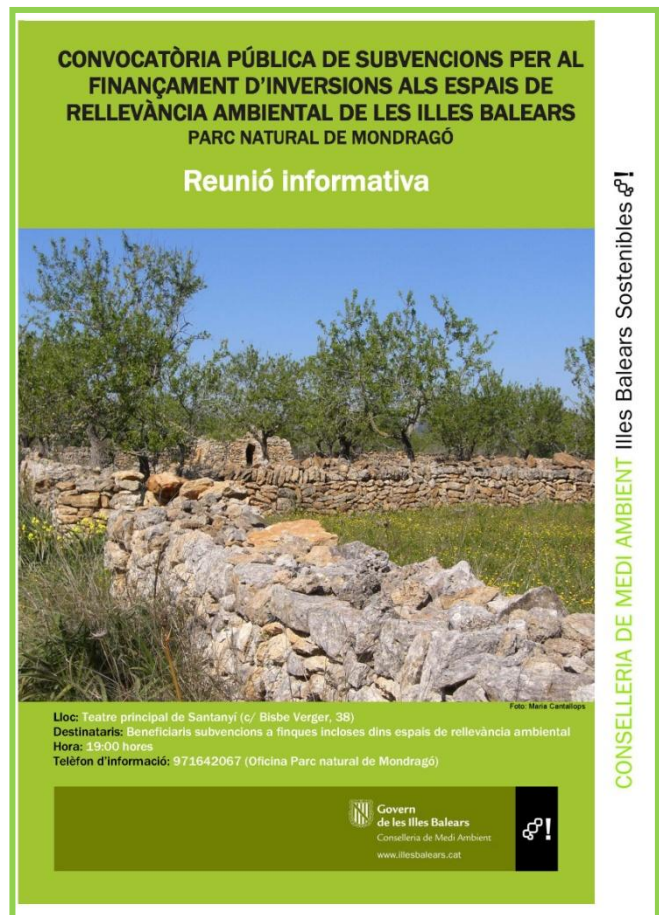
Durant l'any 2009 ha coincidit la gestió i tramitació de dues convocatòries de subvencions per al finançament d'inversions en propietats incloses dins espais naturals protegits, la convocatòria de 2007-2008 i la nova per a 2009-2010 publicada el 31 d'octubre de 2009 (BOIB núm. 160).

Un cop publicada es varen realitzar diferents accions de difusió d'informació als mitjans de comunicació pertinents, aquestes varen concloure amb l'organització d'una taula informativa al teatre principal de Santanyí on es varen convocar als propietaris de terrenys inclosos dins el parc.

Encara que les noves bases de la convocatòria no presenten grans canvis respecte a les anteriors cal dir que hi ha unes petites variacions, sens dubte beneficioses pels propietaris, sorgides en part de les seves peticions formulades en diferents reunions, que consisteixen en deixar que en una sola sol·licitud d'ajuda es puguin incloure totes les finques d'un mateix sol·licitant independentment que estiguin juntes o no.

Relació de tasques desenvolupades

- Tramitació de les subvencions de la convocatòria 2007-2008: visites a les finques per tal de verificar les tasques executades, elaboració d'informes finals i/o pròrrogues.
- Organitzar part de la campanya de difusió de les diferents convocatòries entre els propietaris a través de cartes, cartells distribuïts per la comarca de Santanyí, anuncis a mitjans de comunicació locals, etc.

Cartell de la reunió informativa

Barraca que es vol rehabilitar

- Convocar reunions amb els propietaris per donar a conèixer els aspectes fonamentals de les diferents convocatòries i si s'escau resoldre dubtes i fer aclariments.

- Donar suport i ajudar als propietaris en l'elaboració de la documentació necessària per tramitar correctament els expedients.

- Degut al retràs en la convocatòria i a la possibilitat que la nova convocatòria permet subvencionar activitats ja executades, a partir del mes de juny i fins a l'octubre es va procedir a realitzar visites de comprovació de tasques a tots els propietaris que manifestessin la intenció d'acollir-se a la nova convocatòria de subvencions, és per aquest motiu que es varen obrir fins a 13 diligències.

Cantonada que es vol reformar

- Informar als interessats que així ho sol·licitin sobre l'estat de tramitació dels seus expedients.

Finalment, s'han registrat un total de 54 sol·licituds de subvenció. A la següent taula es poden observar algunes de les dades més significatives de les diferents convocatòries.

TIPUS D'INVERSIÓ	ANYS DE LES CONVOCATÒRIES				
	2002-2003	2003-2004	2005-2006	2007-2008	2009-2010
Manteniment agrícola		18	20	24	33
Tancaments tradicionals		8	14	15	7
Rehabilitació d'exterior		14	11	6	4
Soterraments elèctrics		1	1	3	1
Maquinària		1		1	4
Xarxa d'aigua potable		6			
Altres		8	3		6
TOTALS SOL·LICITADES	48	56	49	49	55
TOTALS DE SUBVENCIONS EXECUTADES	36	33	31	40	
NÚM. DE SOL·LICITANTS	20	28		24	39

Discussió de les dades de la taula

- En comparació a les dades d'anys anteriors, les sol·licituds de la nova convocatòria suposen un petit augment respecte a les passades.
- El manteniment agrícola és amb diferència l'activitat per la que es sol·licita un major nombre de subvencions. Les tasques habituals del manteniment agrícola són: llaurar, esmotxar els arbres, sembrar i abonar.
- Les següents inversions segons la demanda són la rehabilitació dels exteriors d'edificacions i la millora dels tancaments tradicionals (paret seca).
- Encara que no es reflecteixi en els nombres de la taula, es pot afirmar que els interessats que sol·liciten les subvencions solen ser els mateixos a cada convocatòria.

Tractor llaurant a can Biga

- El núm. total d'expedients que s'inicien no es corresponen amb el núm. de sol·licituds executades. Les motivacions que provoquen el tancament dels expedients són molt variades, des de la renúncia voluntària a la negació de l'ajuda per no complir els requisits.

3.2.2. Conveni entre el govern de les illes balears i els propietaris de terrenys inclosos dins el parc

A finals de l'any 2008 es va començar a treballar en el nou model de conveni que ha suposat que al llarg de 2009 s'hagin tornat a signar convenis amb els propietaris.

Les dades més representatives del programa del 2009 són les següents.

- Durant els mesos de gener i febrer s'enviaren cartes informatives a tots els propietaris del parc, per donar a conèixer les prestacions i el nou model de conveni.
- Al mateix mes de gener es realitza una reunió entre l'equip directiu d'Espais de Natura Balear i els

Signatura del conveni

representants de l'Associació de propietaris de terrenys inclosos dins el parc. Aquesta reunió es va concertar a la junta rectora del 21 de gener.

- El mes de febrer es varen començar a tramitar les primeres sol·licituds

- El 21 de març de 2009, es publica al BOIB núm. 42, L'anunci mitjançant el qual es dóna publicitat del Conveni entre Espais de Natura Balear i els propietaris de les finques incloses en el parc natural de Mondragó.

- El 2 de juliol es va realitzar la primera convocatòria de signatures dels convenis. L'acte es realitzà a les oficines de can Crestall i es signaren 97 convenis.

- El 29 de setembre es va realitzar la segona convocatòria de signatures al mateix centre i es signaren 116 convenis.

- Després de les signatures es va continuar recollint sol·licituds per a una propera signatura de convenis, a finals d'any es disposava d'unes 58 sol·licituds pendents de signatura.

D'acord amb la signatura dels convenis s'ha mantingut les tasques relacionades amb l'estudi i seguiment periòdic d'un conjunt de basses i s'han desenvolupat altres tasques com:

- L'amollada de tortugues mediterrànies.
- La instal·lació de caixes-niu per a la lluita contra la processonària del pi.
- La retirada de fems i enderroc d'alguna finca
- La retirada de biomassa vegetal morta d'alguna finca del parc.

Basses d'una parcel·la conveniada

Zona d'abocaments abans de la neteja

A continuació es mostren una sèrie de taules amb les dades dels convenis vigents:

Dades bàsiques dels propietaris:

	DATA DE SIGNATURA			TOTALS
	22/12/2008	02/07/2009	29/09/2009	
Núm. convenis vigents	19	97	116	213
Núm. propietaris	5	56	66	118*

*Aquest nombre no és el resultat de la suma de tots els propietaris perquè una sola persona pot signar més d'un conveni.

Dels 118 propietaris gairebé el 60% han tornat a conveniar les seves finques així com ho varen fer al 2005 o bé al 2006. El 40% restant són propietaris que convenien per primera vegada.

Dades del territori conveniat:

	DATA DE SIGNATURA			TOTALS
	22/12/2008	02/07/2009	29/09/2009	
Núm. de parcel·les	16	99	100	215
Núm. de finques registrals	19	106	117	223
Superfície conveniada	136.534 m ²	727.844,10 m ²	890.724,40 m ²	1.618.568,50 m²

3.3. Àrea d'ús públic

Excursionistes a sa punta de ses Gatoves

3.3.1. Programa d'informació al públic en general i d'atenció als propietaris a les oficines del parc (can crestell) i al centre d'informació

El parc té 2 centres on s'atenen als usuaris de forma personalitzada, són:

1. El centre d'informació de ses Fonts de Alis
2. Les oficines de can Crestall de Santanyí.

Can Crestall atén majoritàriament les consultes de propietaris de terrenys inclosos dins el parc mentre que el centre d'informació sol rebre la visita de turistes i escolars que visiten el parc.

A continuació es mostren les dades més significatives de 2009.

Centre d'informació de ses Fonts de n'Alis

Ha estat obert tots els dies de l'any (excepte l'1 de gener i 25 de desembre). L'horari habitual és 9 h fins a les 16 h.

Entrada al pàrking i al centre d'informació de se Fonts de n'Alis

Les tasques que s'han realitzat al centre d'informació són:

- Informar, assessorar, aconsellar als usuaris que així ho sol·liciten sobre diferents aspectes del parc, com itineraris, platges, fauna, etc.
- Realització de memòries mensuals.
- Coordinar les sol·licituds de participació a les activitats d'agenda de l'espai.
- Recompte diari dels visitants del centre i tractament estadístic de les dades.

- Prendre les dades meteorològiques.
- Col·laborar en tasques de comunicació entre el personal del parc.
- Venda i control de caixa de la botiga del parc.

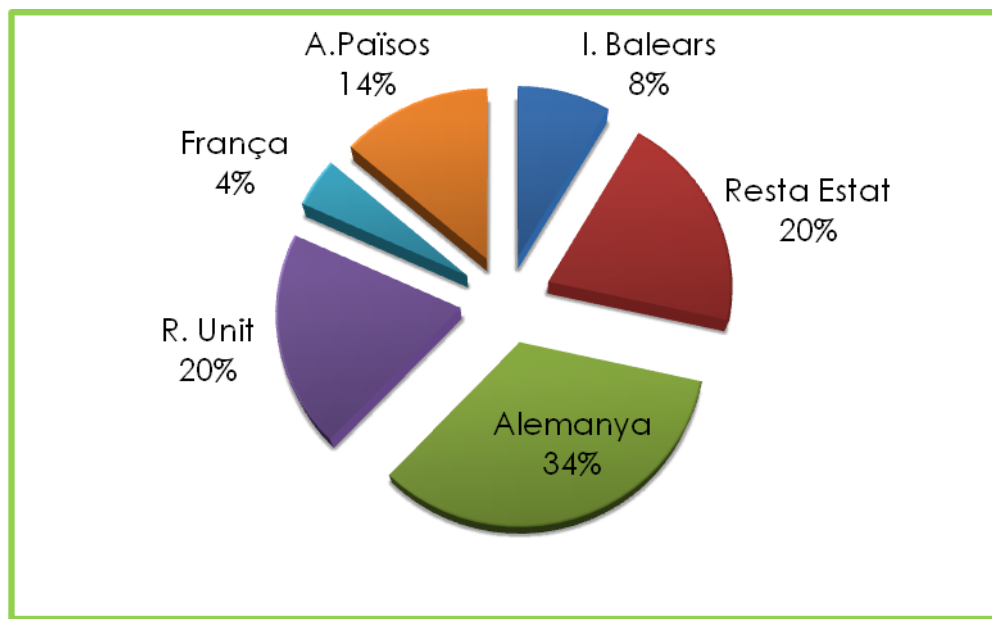
Seguidament es mostren una sèrie de dades en forma de taules i gràfiques referides als visitants que han entrat dins el centre d'informació.

Gràfiques i taules de 2009 sobre les dades estadístiques dels visitants que entren al centre d'informació de ses Fonts de n'Alis

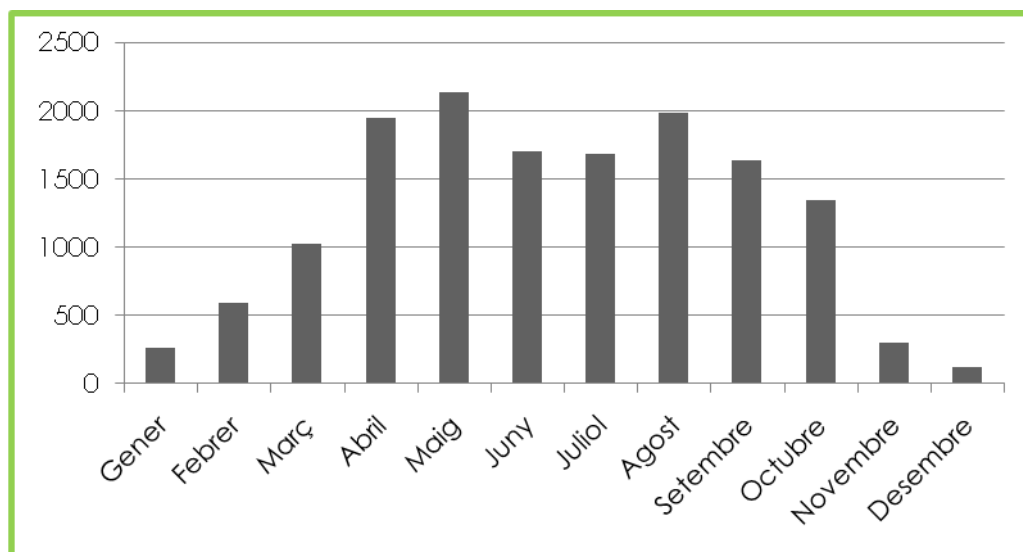
	I. Balears	Resta Estat	Alemanya	R. Unit	França	A. Països	TOTALS
Gener	66	26	78	22	4	63	259
Febrer	130	66	243	55	6	90	590
Març	143	185	500	112	4	78	1.022
Abril	134	222	877	417	115	179	1.944
Maig	148	220	890	467	128	283	2.136
Juny	105	299	565	408	48	276	1.701
Juliol	171	498	273	340	69	327	1.678
Agost	75	801	374	345	124	265	1.984
Setembre	82	371	490	335	88	272	1.638
Octubre	98	139	549	335	68	152	1.341
Novembre	54	82	78	49	14	23	300
Desembre	38	38	31	8	0	6	121
	1.244	2.947	4.948	2.893	668	2.014	14.714

Taula del nombre de visitants mensuals no concertats segons la procedència

Dins les dades de la taula no s'inclouen les xifres corresponents als col·lectius que han visitat l'espai de forma concertada: escoles, grups de voluntaris, participants en activitats d'agenda, etc..

Gràfica del percentatge de visitants no concertats segons la procedència.

Gràfica de la distribució mensuals al centre d'informació

Algunes conclusions sobre les dades estadístiques són:

- Les xifres totals de visitants són sensiblement més baixes que l'any passat, s'ha passat dels 16.912 als 14.714 visitants.
- Gairebé tots els col·lectius de visitants han patit una petita davallada excepte als visitants de l'Estat (exclosos els visitants de les Illes Balears).

- Una vegada més els usuaris alemanys han estat els visitants majoritaris amb un 34 % del total. Gairebé el doble que el següents col·lectius que són els visitants de la resta de l'estat i els del Regne Unit.

- A diferència d'altres anys els visitants de la resta de l'Estat superen als visitants del Regne Unit.

- Seguint la tendència d'altres anys és durant els mesos de primavera i estiu quan més visitants entren al centre. Al 2009 s'han reflectit aquests pics de visitants als mesos de maig i agost. Globalment les xifres de visitants dels mesos d'estiu també ha estat més baixa que al 2008.

- La franja horària amb major nombre de visitants es dona entre les 11 i les 13 h. La franja horària amb menor nombre de visitants és entre les 9 i 10 h.

Excursionistes al parc

Pel que fa al núm. total de visitants que han passat pel centre d'informació , a les dades ja citades s'han de sumar tots els visitants que han arribat a l'espai de forma concertada.

A continuació es mostra una taula on es mostren les xifres dels visitants que amb antelació han concertat la visita. Es tracta de grups procedents Mallorca.

Entitats	Núm.	Nombre de participants
Escoles amb educador	43	1.401
Associacions	5	203
Visites guiades	11	145
Activitats d'agenda	19	816
Voluntariat	3	41
TOTALS	81	2.606

La suma d'aquestes quantitats s'haurien de sumar als visitants de les Illes Balears el que donaria com a resultat que pel centre han passat 3.850 visitants Illencs el que suposa finalment un total de visitants de: **17.320 persones.**

Suggeriments preguntes dels visitants a l'espai:

Des de 2008 el personal del centre d'informació recull en un formulari tots els suggeriments, preguntes i altres qüestions formulades pels usuaris. L'objectiu d'aquesta tasca és conèixer el perfil, necessitats i interessos dels visitants de l'espai per poder oferir un servei adaptat a la realitat

Durant l'any 2009 s'han fet un total aproximat de 4.040 consultes.

Observacions sobre les consultes:

La majoria de les observacions i preguntes estan relacionades amb l'ús públic dins l'espai

- La qüestió més sol·licitada fa referència a la localització de les platges amb un 28%. No cal dir que es durant els mesos d'estiu quan és més destacada.

La pregunta més freqüent del usuari és sobre la localització de les platges

- La segona consulta més freqüent és sobre els itineraris i representa un 21,78 % del total; predomina durant els mesos d' octubre a abril.
- La tercera qüestió es sobre la situació del WC amb un 15,02 % del total. Alguns visitants ens comenten que els banys químics de l' àrea recreativa no estan prou nets.
- Sols un 6% del totals de les consultes estan relacionades amb aspectes naturalístics de l'espai (fauna, flora, paisatge, etc.)
- Així mateix hem observat que d'ençà que hi ha la nova senyalització, alguns visitants que s' apropen al CI no hi entren, van directament als cartells informatius.

Oficines del parc: can Crestall

Es en aquesta oficina on es centralitza gairebé tota la feina de gestió administrativa del parc. Les tasques desenvolupades inclouen la tramitació de subvencions i convenis amb els propietaris de les finques del parc, la redacció d'informes, la gestió d'autoritzacions, el seguiment econòmic, la tramitació de denúncies, la informació als propietaris i als ciutadans, etc. L'horari de feina és de 8 a 15 h de dilluns a divendres.

Dades estadístiques dels visitants a can Crestall

	I. Balears		Resta de l'estat	Alemanya	R. Unit	A. Països	TOTALS
	Propietaris	Altres					
Gener	46	12	1	2	0	0	61
Febrer	164	7		2	0	0	173
Març	220	23	0	0	0	0	243
Abril	91	9	2	0	0	0	102
Maig	139	6	0	0	0	0	145
Juny	78	11	0	0	0	0	89
Juliol	64	10	1	2	0	0	77
Agost	30	5	1	0	0	1	37
Setembre	80	6	0	2	0	0	88
Octubre	96	5	0	2	0	0	103
Novembre	90	8	1	2	0	0	101
Desembre	116	12	3	4	0	0	135
	1.023	305	9	16	0	1	1.354

Nombre de visitants mensuals i procedència

Les xifres totals són el doble de les registrades a l'any 2008, degut a la nova convocatòria de subvencions i convenis, aquesta dada queda reflectida en l'increment de propietaris que ha triplicat les dades de l'any 2008.

Gairebé el 98% dels visitants són mallorquins i d'entre ells el 77% són propietaris de terrenys inclosos al parc. El mesos de febrer i març varen ser els de major afluència degut a l'augment de consultes relacionades amb els nous convenis l'altra pic es dona al desembre amb les peticions de sol·licituds de subvencions.

Durant l'any 2009 dins les oficines del parc s'ha realitzat una junta rectora i una reunió amb els propietaris del parc.

3.3.2. Programa d'informació, vigilància i serveis als usuaris de les platges, itineraris i àrees recreatives

Al 2009 es varen contractar 2 vigilants des del dia 27 de juliol al 26 de novembre. Les tasques fonamentals d'aquest personal ha estat controlar i vigilar les zones del parc amb un major grau d'ús públic com: les platges, els aparcaments i els itineraris, i molt especialment la zona dunar de s'Amarador.

Durant els 4 mesos, els vigilants també varen desenvolupar altres tasques de suport a la gestió de l'espai com és:

- Donar informació als visitants de l'espai.
- Realitzar dos recomptes diaris dels usuaris de les platges, vehicles i altres aspectes d'interès. Els horaris dels recomptes es realitzen a les 13 i 16 h.
- Revisar la neteja dels itineraris i altres recursos dels equipaments d'ús públic.
- Col·laborar amb la brigada del parc en el manteniment general de l'espai, i molt especialment en la neteja durant els mesos d'estiu.

Àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis

Dades i conclusions dels recomptes.

- Un cop més el mes d'agost ha estat el de major afluència d'usuaris a les platges i a les àrees recreatives. Els mesos de juliol, setembre i octubre han estat per ordre els següents.
- Normalment als recomptes de les 16 h. les xifres són més elevades que a les 13 h.
- Durant els caps de setmana i molt especialment els diumenges es donen les xifres més elevades de núm. d'usuaris tant a les platges com a les àrees recreatives.
- Durant el mes d'agost l'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis es troba saturada tots els caps de setmana.

- El major índex de freqüentació de les platges es dona al mes d'agost, seguit de juliol i setembre.

s' Amarador qualsevol dia d'agost

- Tenint en compte que la superfície aproximada de les platges dels diferents calons i la mitjana de visitants de cada platja a les 16 h, es pot conèixer la capacitat de càrrega de cada espai i l'evolució mensual:

Superfície aproximada de les platges dels calons

S' Amarador:	8.671 m ²
Ses Fonts de n' Alis:	4.864 m ²
Es Borgit:	858 m ²

- Encara que a s' Amarador el nombre de banyistes és el més elevat. És al caló des Burgit on hi ha més usuaris per m², seguidament de ses Fonts de n' Alis.

- Els caps de setmana són els dies on es donen les major xifres de visitants, sobretot a la zona de s' Amarador, mentre que a ses Fonts de n' Alis i es Borgit la diferència és menor.

- Concretament els diumenges del mes d'agost són el de major nombre de visitants, el diumenge 5 d'agost es varen comptabilitzar 1.750 persones a s'Amarador. En canvi a la platja de ses Fonts de n'Alis els màxims es donen el 15,16 i 17 d'agost ha estat el cap de setmana amb major quantitat de visitants. Encara que es tracta de dades normal per a l'època, la informació apareguda el dia 14 d'agost sobre la declaració com a millor platja d'Europa ha tingut una repercussió en l'increment d'usuaris.

Ses Fonts de n'Alis, juny de 2009

- Durant els caps de setmana l'ús de les àrees recreatives dupliquen les xifres d'ús entre setmana.
- La mitjana d'embarcacions que ancoren dins la cala és de 23 durant el mes d'agost.
- La mitjana de cotxes que aparquen a l'aparcament de ca sa Muda durant el mes d'agost és d'uns 137 cotxes (175 als caps de setmana i festius). A ses Fonts de n'Alis és de 131 (147 als caps de setmana) encara que s'ha de recordar que enguany han pogut aparcar al camí i al darrera del bar de la platja.

Aquesta és una mostra dels resultats obtinguts, cal dir que encara s'estan elaborant nous estudis de cara a millorar la gestió de l'espai.

Altres incidències o notícies relacionades:

- El 5 de juny demarcació de costes va instal·lar les boies de protecció del banyistes a la cala, el dia 12 de novembre es varen retirar

Boies entre els calons

- Per segon any consecutiu no s'ha instal·lat la barrera que es posava davant el centre d'informació de ses Fonts de n'Alis. La barrera de l'altre accés al parc s'ha mantingut tancada com sempre.

S'Amarador, escollida com a millor platja d'Europa al 2009

- El 14 d'agost els informatius d'ANTENA 3 TV varen difondre que s'Amarador havia estat escollida per votació pública a una plana d'Internet alemanya com a la millor platja d'Europa. Mes tard aquesta notícia va ser recollida per nombrosos mitjans de comunicació local.

Finalment cal dir que des del parc s'ha col·laborat en l'elaboració de l'informe sobre el nou pla especial de xarxes d'àrees de lleure en la natura (XALEN) de les Illes Balears, aportant les dades referents als diferents equipaments i recursos d'ús públic de l'espai, i fent els suggeriments adients per a millorar la gestió dels mateixos. També s'ha col·laborat amb l'Ajuntament de Santanyí que ens ha sol·licitat una sèrie de dades sobre la freqüentació i altres aspectes relacionats amb l'ús públic de la platja de ses Fonts de n'Alis en previsió d'establir un sistema de gestió ambiental a la zona.

3.3.3. Programa de senyalització

Durant 2009 s'ha instal·lat la nova senyalització del parc. En total s'han col·locat 117 senyals, gairebé la meitat disposen de panell informatiu mentre que la resta són petites fites que són com a petites estaques que serveixen per a marcar els itineraris.

Nova senyalètica del parc

Els objectius d'aquesta nova senyalètica són:

- Facilitar la circulació dins l'espai, ordenant-ne el flux d'usuaris dins l'espai.

Donar a conèixer els valors del parc.

- Uniformitzar la senyalització amb la resta de parcs naturals de les Illes Balears.
- Donar compliment a la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO) que estableix a l'article 44 que: *l'òrgan ambiental ha d'instal·lar senyals informatius en l'àmbit territorial dels espais de rellevància ambiental de conformitat amb la normativa de senyalització que estableixi el Govern de les Illes Balears.*

Senyal antiga ja retirada

La cronologia d'execució del programa va seguir les següents fases:

1. Al mes de març finalitzaren els treballs de camp que es traduïren en l'eliminació dels senyals antics, marcatge i posterior excavació dels forats on es clavaràn els senyals.
2. Al mes d'agost s'instal·laren els primers senyals.
3. Durant el mes de novembre va finalitzar la instal·lació de tots els senyals.

Senyals perifèrics per orientar als usuaris

Els nous senyals informatius consten de 2 parts: el panell i el pal de subjecció. Els panells estan constituïts per una planxa d'alupanel de 3 mm. de gruix, impressió digital sobre vinil autoadhesiu polimèric solvent i laminat de protecció solar. El pal de subjecció és de fusta tractada. La resta de senyals són petites estakes de fusta tractada amb una placa metàl·lica on s'indiquen els itineraris i la seva direcció.

Altres feines relacionades:

- Inventariar tots els senyals perifèrics (cala d'Or, s'Alqueria Blanca, Santanyí, cala Figuera, etc) que indiquen el parc
- Eliminar els senyals antics.

3.3.4. Programa d'interpretació ambiental

Aquest programa consisteix en donar resposta a l'oferta de visites guiades que es fa des del parc, que disposa d'un equip format per dos educadors ambientals. L'oferta està destinada tant a la població escolar (nivells: infantil, primària, ESO i batxillerat) com a famílies o grups normalment durant els dissabtes de cada setmana.

Grup d'estudiants abans de començar l'itinerari

Les visites dels grups escolars són precedides per unes activitats als centres educatius, ambdues són realitzades i organitzades pels educadors assignats a l'espai natural.

Seguidament es donen algunes dades estadístiques sobre les visites realitzades pel parc:

- Han participat 39 grups de centres educatius als diferents itineraris proposats a l'oferta educativa del parc, amb un total de 1.268 participants.
- La participació de gran part d'aquest grups ha suposat la realització d'una visita prèvia al centre escolar o entitat corresponent, per tal de preparar la visita a l'espai. Les visites prèvies es solen realitzar entre 7 o 10 dies abans d'anar al parc.

Taller de fer torró al centre escolar

- A part dels itineraris, al 2009 s'han ofertat 4 tallers, en els que han participat un total de 582 persones, repartides de la següent manera:

- *Els fòssils ens expliquen el passat*: 3 grups amb un total de 121 persones
- *Importància del sistema platja-duna*: 1 grup amb un total de 12 persones
- *Taller de sostenibilitat*. 10 grups amb un total de 136 persones
- *Ornaments nadalencs amb motius de natura*; 4 grups amb 313 persones

- S'ha tornat oferir als centres de la comarca l'activitat *Mondragó des de la mar amb la Balear*, enguany han participat 3 grups amb un total de 23 persones.

- Segons els cicles educatius dels grups de 2009 es pot dir que aproximadament el 46% de les visites són d'educació primària, el 23% per educació secundària, el 10% per educació infantil, el 3 % per batxillerat, e 5% per cicles formatius, el 5% per Garantia Social i finalment un 2 % d'universitaris.

- La ràtio mitjana de 2009 (nombre de participants per educador) ha estat de 22 persones.

Taller del sistema platja duna

Activitat educativa al parc

- De la mateixa manera que al 2007 i 2008, s'ha fet un especial esforç en donar a conèixer el programa educatiu a tots els centres escolars de la comarca: amb l'oferiment de visitar personalment els centres per donar a conèixer el programa educatiu del parc.

- S'ha elaborat la informació sobre l'oferta educativa del parc que apareixerà a la pàgina WEB de la Conselleria de Medi Ambient i que també s'editarà a la propera guia de recursos.
- S'han realitzat 11 itineraris per públic en general amb 145 participants. Aquesta dada suposa un gran augment respecte a 2008, on sols se'n va realitzar 1.
- Com cada any s'ha treballat en el perfeccionament dels continguts i disseny dels itineraris.
- L'equip educatiu del parc ha col·laborat a suplir baixes de companys d'altres espais naturals, de la mateixa manera que ha passat a l'inrevés.

Itinerari d'infants pel parc

3.3.5. Programa d'agenda d'activitats

L'objectiu d'aquest programa és crear una oferta d'activitats destinades sobretot a la població local, que els permetin adquirir coneixements relacionats amb els valors del parc natural, conèixer la gestió que s'hi fa, i tenir la possibilitat de participar-hi activament.

Taula informativa a la plaça de Santanyí

La temàtica de les diferents activitats és molt variada i pretén arribar a tots els públics. La confecció de les agendes segueix un procés laboriós, amb tota una sèrie de treballs previs a la realització de l'activitat. Aquesta tasca la realitza i supervisa bàsicament el personal educatiu del parc amb el suport de la resta de personal. En algunes de les activitats hi col·laboren reconeguts professionals en la matèria tractada.

Com sempre s'han organitzat 2 agendes d'activitats: primavera-estiu i tardor-hivern. En total han estat 19 les activitats realitzades amb una participació de 816 persones.

Seguidament es citen les característiques principals i les dades de cadascuna de les activitats.

1. Divendres 23 de gener.
Aproximació al noms dels ocells.
Conferència
Ponent: Cosme Aguiló i Toni Mestre
Nombre de participants: 27 persones

2. Dissabte 24 de gener.
Aproximació al noms dels ocells.
Itinerari
Ponent: Cosme Aguiló i Toni Mestre
Nombre de participants: 5 persones

Dissabte 31 de gener. *Excursió per l'itinerari de s'Amarador.*
Ponent: equip d'educació ambiental
Nombre de participants: 10 persones

3. Dissabte 14 de febrer. *Secrets de contraban*
Ponent: equip d'educació ambiental
Nombre de participants: 8 persones

4. Dissabte 28 de febrer. *Camí de Ses Doblegades*
Ponent: equip d'educació ambiental
Nombre de participants: 22 persones

5. Dissabte 14 de març. *Els líquens, un món de colors per descobrir*
Ponent: Maurici Mus
Nombre de participants: 20 persones

6. Dissabte 21 de març. *Les orquídiades de la marina*
Ponent: equip d'educació ambiental
Nombre de participants: 20 persones

7. Dissabte 4 abril. *Contacontes. La nostra amiga la rata cellarda*
Ponent: Nati de Grado
Nombre de participants: 22 persones

Parc natural de Mondragó
AGENDA TARDOR / HIVERN 2009/10
Autor: Conselleria de Medi Ambient

Activitat	Destinatari	Lloc	Horari	Places
Octubre				
Dissabte 10. Visita a l'estació d'aneixament i taller per als infants. Dia Mundial de les Aves Visita a l'estació d'aneixament d'aus per a conèixer més sobre la vida dels ocells i de les poblacions presents al Parc. A càrrec de José Luis Martínez, ornitòleg.	Destinatari: públic en general i familiar	Lloc de trobada: barraca de l'aparcament de ca sa Muga (s'Amarador)	Horari: de 10 a 13 h	Places limitades
Divendres 23. El jardí mediterrani Conferència per donar a conèixer la manera d'aconseguir un bon jardí amb espècies autòctones i adaptades al nostre clima. A càrrec de Carles Cardona, professor associat de la UIB.	Destinatari: públic en general	Lloc: per determinar	Horari: a les 20:30h	Sense limit d'inscripció
Dissabte 24. Planta per al jardí mediterrani Taula informativa i repartiment gratuït de planta per a fomentar la implantació de jardins amb planta autòctona, adaptada al clima mediterrani. Personal del viver de Menut (IBANAT) i l'equip d'educació i interpretació ambiental del Parc.	Destinatari: públic en general	Lloc: plaça de l'Ajuntament de Santanyi	Horari: de 10 a 13 h	
Novembre				
Dissabte 7. Mondragó com a exemple de la geomorfologia del litoral de Mallorca Itinerari interpretatiu per la zona costanera per a poder comprendre l'origen, l'estructura geològica i el seu modelat, que han configurat la morfologia actual del Parc. A càrrec de Joan Fornós, Dpt. de Ciències de la Terra de la UIB.	Destinatari: públic en general	Lloc de trobada: centre d'informació del Parc a l'aparcament de ses Fonts de n'Ais	Horari: de 10 a 13 h	Places limitades
Dissabte 14. De què està feta l'arena? Setmana de la Ciència Taller amb el que investigarem la composició de l'arena que trobem a les diferents cales del Parc. A càrrec de Guillem X. Pons, Dpt. de Ciències de la Terra de la UIB.	Destinatari: públic en general i familiar	Lloc de trobada: aparcament de ses Fonts de n'Ais	Horari: de 10 a 13 h	Places limitades
Dissabte 28. Coneguem el món dels bolets, mirant ben de prop Itinerari per introduir-nos dins el món dels bolets fent un recorregut pel Parc a fi de conèixer les espècies presents als diferents ambients. A càrrec dels micòlegs Joan Carles Salom i J. LL. Siquier	Destinatari: públic en general i familiar	Lloc de trobada: centre d'informació del Parc. Aparcament de ses Fonts de n'Ais	Horari: de 10 a 13 h	Places limitades
Desembre				
Divendres 12. Ornaments nadalencs amb motius de natura per a petits i grans Taller que consistirà en l'elaboració de decoracions i motius nadalencs inspirats en els valors naturals i patrimonials del Parc natural de Mondragó. A càrrec de l'equip d'educació i interpretació ambiental.	Destinatari: públic en general i familiar	Lloc: oficina del Parc Can Crestal (C/Can Llaneres, 8; Santanyi)	Horari: de 10 a 13 h	Places limitades
Gener				
Dissabte 16. Taller de coixes nu. En penjam una? Taller en el qual penjarem coixins nu per a aquests insectes que s'alimenten d'aquelles espècies que formen plaques com ara l'eruga de la processionària. A càrrec de José Luis Martínez, ornitòleg.	Destinatari: públic en general i familiar	Lloc de trobada: centre d'informació del Parc. Aparcament de ses Fonts de n'Ais	Horari: de 10 a 13 h	Places limitades
Dissabte 30. Cordam cadires amb pita Taller amb el qual aprendrem a cordar cadires de manera artesana, amb corda de pita. A càrrec del personal del Parc.	Destinatari: públic en general i familiar	Lloc de trobada: centre d'informació del Parc. Aparcament de ses Fonts de n'Ais	Horari: de 10 a 13 h	Places limitades
Febrer				
Dissabte 6. Cordam cadires amb pita Continuació de l'activitat de la setmana anterior, fins que acabem de cordar la cadira. A càrrec de personal del Parc.	Destinatari: públic en general i familiar	Lloc de trobada: centre d'informació del Parc. Aparcament de ses Fonts de n'Ais	Horari: de 10 a 13 h	Places limitades
Dissabte 20. El llegat dels nostres avis. Itinerari etnològic Itinerari per l'interior del Parc, a través del qual veurem la riquesa patrimonial del Parc (barragues de curusol, secrets de contraban, form de calç, etc.). A càrrec del personal del Parc.	Destinatari: públic en general i familiar	Lloc de trobada: aparcament de ca sa Muga (s'Amarador)	Horari: de 10 a 13 h	Places limitades

Visites guiades als dissabtes per al públic en general: CAL INSCRIPCIÓ PRÈVIA. L'horari s'heu de concretar per telèfon. TOTES LES ACTIVITATS SÓN GRATUITES.

Per a informació i inscripció a les activitats d'agenda amb places limitades o visites guiades dels dissabtes contacteu amb el Parc:
Centre d'informació del Parc natural de Mondragó. Ctra. de Cala Mondragó s/núm. Telèfon: 971.18.10.22 (de 9 h a 16 h).

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Medi Ambient
www.illesbalears.cat

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT Illes Balears Sostenibles

Cartell de l'agenda d'activitats tardor/hivern

8. Dissabte 18 d'abril. *Marató fotogràfica*

Ponents: equip d'educació ambiental

Nombre de participants: 8 persones

Dissabte 25 d'abril *Exposició marató*

Ponent: equip educatiu del parc

Nombre de participants: 6 persones

9. Dies 5, 6, 8 i 9 de maig. *Coneguem Mondragó des de la mar amb la Balear*

Ponent: equip educatiu del parc

Nombre de participants: 53 persones

10. Divendres 22 de maig. *Les plantes invasores a ca nostra*

Ponent: Guillem Alomar

Nombre de participants: 4 persones

Dissabte 23 de maig. *Les plantes invasores a Mondragó*

Ponent: Guillem Alomar

Nombre de participants: 6 persones

11. Dissabte 6 de juny. *El parc natural de Mondragó. Taula informativa*

Ponent: equip educatiu del parc

Nombre de participants: 189 persones

12. Dissabte 11 juliol. *entre el dia i la nit*

Ponent: equip educatiu del parc

Nombre de participants: 26 persones

13. Dissabte 25 de juliol. *Joc de pistes a s'Amarador i es Caló des Borgit*

Ponent: equip educatiu del parc

Nombre de participants: 9 persones

14. Divendres 14 d'agost. *El cel d'estiu*

Ponent: equip educatiu del parc

Nombre de participants: 16 persones

15. Dissabte 10 d'octubre. *Dia Mundial de les Aus. Visita estació anellament*

Ponent: Jose Luis Martínez

Nombre de participants: 19 persones

Parc Natural de Mondragó
AGENDA TARDOR/HIVERN 2008/09

Octubre	Destinatari: públic en general
Dissabte 4. Els ocells a un pam del nostre nas! Celebració del Dia Internacional de les Aus. Xerrada sobre els ocells i visita a l'estació d'anellament. S'inclouran activitats per als infants. A càrrec de José Luis Martínez i un membre de l'equip d'Educació Ambiental del Parc.	Lloc: Centre d'Informació del Parc (aparcament de Ses Fonts de n'Alis) Horari: de 10 a 13h
Dissabte 25. La Primavera d'Hivern Itinerari per a conèixer els processos que tenen lloc a la tardor en el Parc. A càrrec del personal del Parc.	Lloc: Centre d'Informació del Parc (aparcament de Ses Fonts de n'Alis) Horari: de 10 a 13h
Novembre	Destinatari: públic en general
Dissabte 8. Els estanyos, gota a gota Celebració de la Setmana de la Ciència 2008. Xerrada introductòria, recollida de mostres d'aigua i anàlisi amb lupes binoculars. A càrrec de Guillem X. Pons.	Lloc: Centre d'informació del parc (aparcament de ses Fonts de n'Alis) Horari: de 10 a 13h
Dissabte 22. Coneguem el món dels bolets mirant de ben a prop Celebració de la Setmana de la Ciència 2008. Itinerari per a conèixer els bolets de Mondragó acompanyats d'un expert. A càrrec de Joan Carles Salom.	Lloc: Centre d'informació del parc (aparcament de ses Fonts de n'Alis) Horari: de 10 a 13h
Desembre	Destinatari: grans i petits
Dissabte 13. Ornaments nadalencs amb motius de natura per a petits i grans Elaboració de decoracions nadalenques inspirades en els valors del Parc. A càrrec del personal del Parc.	Lloc: Can Crestall (oficines del Parc a Santanyi) Horari: de 10 a 13h
Gener	Destinatari: públic en general
Divendres 23. Aproximació al nom dels ocells a les Illes Balears Xerrada sobre els noms dels ocells. A càrrec de Cosme Aguiló i Toni Mestre.	Lloc: Residència de Santanyi (C/ Bernat Vidal i Tomas, s/n) Hora: a les 20h
Dissabte 24. Aproximació al nom dels ocells a les Illes Balears Passejada per a avistar ocells que passen l'hivern al Parc. A càrrec de Cosme Aguiló i Toni Mestre.	Lloc: Centre d'Informació del Parc (aparcament de ses Fonts de n'Alis) Horari: de 10 a 13h
Dissabte 31. Excursió per l'itinerari de s'Amarador Celebració del Dia Mundial de les Zones Húmedes. Xerrada sobre les zones humides del Parc i passejada per a conèixer-les. A càrrec del personal del Parc.	Lloc: Centre d'Informació del Parc (aparcament de ses Fonts de n'Alis) Horari: de 10 a 13h
Febrer	Destinatari: públic en general
Dissabte 14. Els secrets de contraban Xerrada i itinerari per a conèixer la història del contraban al Parc. A càrrec de l'equip d'Educació Ambiental.	Lloc: Centre d'Informació del Parc (aparcament de ses Fonts de n'Alis) Horari: de 10 a 13h
Dissabte 28. Excursió pel camí de ses Doblegades Passejada per un dels camins menys coneguts del Parc. A càrrec de l'equip d'Educació Ambiental.	Lloc: Centre d'Informació del Parc (aparcament de ses Fonts de n'Alis) Horari: de 10 a 13h

Totes les activitats són gratuïtes. Cal inscriure-s'hi prèviament.
Per a inscripcions i informació sobre qualsevol activitat contactau amb el Centre d'Informació del Parc Natural de Mondragó al 971 48 10 22 (de dilluns a divendres de 8.00h a 15.00h).

Visites guiades gratuïtes per al públic en general els dissabtes a les 10.00h i a les 12.00h. Places limitades. Per informar-vos-en i inscriure-us hi, telefonau al Centre d'Informació del Parc.

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Medi Ambient
Espais de Natura

Cartell de l'agenda d'activitats primavera/estiu

16. Dissabte 7 novembre. *Mondragó com exemple de la geomorfologia del migjorn de Mallorca.*

Ponent: Joan Fornós

Nombre de participants: 11 persones

Punta des Blanquer

17. Dissabte 14 de novembre. *De què està feta l'arena?*

Ponent: Guillem X Pons

Nombre de participants: 14 persones

18. Dissabte 28 de novembre. *Coneguem el món dels bolets, mirant ben de prop*

Ponent: Joan Carles Salom i Josep Ll. Siquier

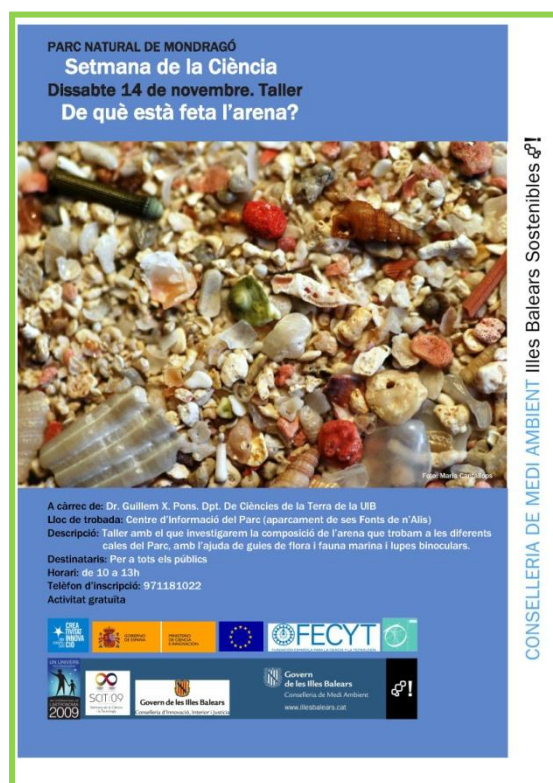
Nombre de participants: 40 persones

19. Dissabte 12 de desembre. *Ornaments nadalencs amb motius de natura*

Ponent: equip educatiu del parc

Nombre de participants: 20 persones

Les dades de 2009 suposen un gran increment respecte a l'any 2008, ja que el núm. d'activitats s'ha gairebé doblat i el núm. de participants s'ha quadruplicat.

Cartell d'una activitat d'agenda

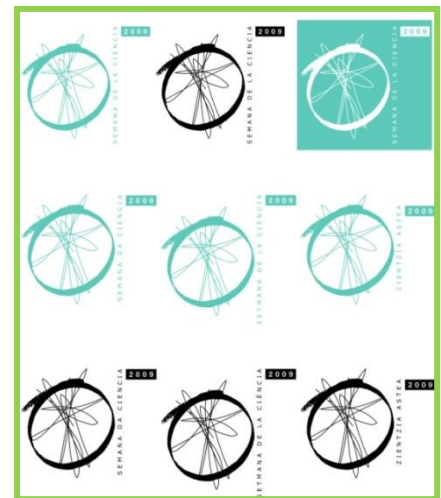
Tasques relacionades amb les activitats d'agenda:

- Campanya de difusió de l'oferta: elaboració i edició de pòsters, enviament de correus via e-mail diferents col·lectius interessats, xarxes d'informació jove, mitjans de comunicació, centres escolars de la comarca, així com a la base de dades de persones interessades en rebre informació del Parc.

Repartiment de l'oferta pels nuclis de població de la comarca. Enguany han col·laborat de forma molt activa les informadores.

- Elaboració de notes de premsa després de cada activitat.
- Tractament de les dades obtingudes a través de les avaluacions realitzades pels participants a les activitats per tal de millorar les futures propostes.

El parc natural de Mondragó ha participat una vegada més en la celebració de la *Setmana de la Ciència*, organitzada per la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia del Govern Balear,

Logotip de la Setmana de la Ciència 2009

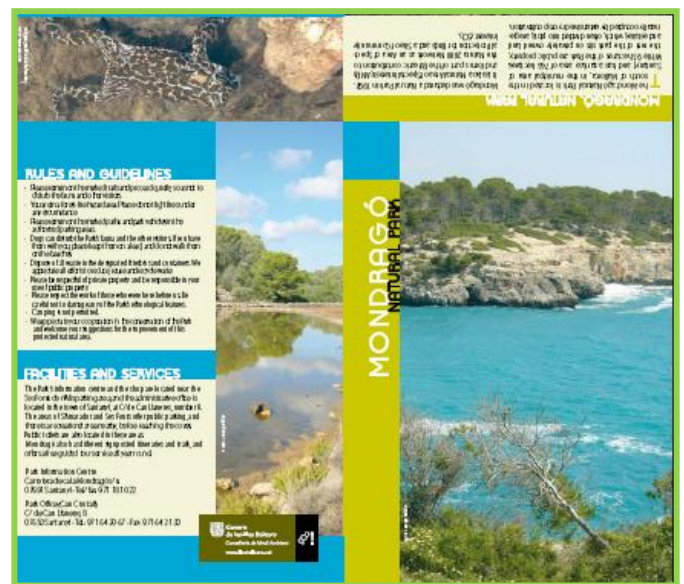
Al 2009 s'han programat 3 activitats, 2 d'elles són les activitats d'agenda que apareixen numerades al llistat amb els núm. 16 i 17.

3.3.6. Programa de publicacions

De les publicacions previstes inicialment s'han editat els pòsters de les activitats d'agenda del parc. Cal dir que cadascuna de les activitats de les agendes també s'han publicitat mitjançant petits pòsters que s'han elaborat al parc i que igualment que els altres s'han distribuït i penjat pels municipis de la comarca i també s'han enviat per correu electrònic.

Al 2009 s'han preparat els texts i la maquetació definitiva del nou tríptic general del parc en 4 llengües: alemany, anglès, català i castellà.

La impressió dels fullets no s'ha pogut executar. Un cop més la redacció i impressió de la nova guia no s'ha pogut realitzar.

Aspecte del nou tríptic general del parc.

3.3.7. Projecte de nous refugis

Durant el 2009 s'ha seguit tramitant el canvi d'ús i interès general del refugi de can Cano. S'ha adquirit un depòsit prefabricat d'aigua i una fosa sèptica amb filtre biològic i s'ha demanat la llicència d'obres municipal per soterrar aquestes infraestructures. L'ajuntament de Santanyí ens ha demanat projecte tècnic ja que ho considera obra major. Per tant s'ha contractat la redacció de projecte tècnic per realitzar aquesta activitat.

Pel que fa a altres refugis de dins l'espai, s'ha contractat la redacció del projecte de reforma de la barraca de Can Biga.

Barraca de can Biga

Barraca de can Canonge

3.3.8 Projecte de condicionament de l'itinerari de sa punta de Ses Gatoves per a persones amb mobilitat reduïda

Tot i que durant l'any 2009 s'ha obtingut la declaració d'interès general i la llicència municipal del projecte de condicionament de l'itinerari de sa punta de ses Gatoves, el retard en l'execució ha fet que l'Obra Social de la Caixa hagi retirat el finançament.

Atès aquesta circumstància i que el projecte tècnic presenta dificultats per l'execució es preveu durant l'any 2010 reformar el projecte i executar-lo si es disposa de pressupost.

Punta de ses Gatoves

3.3.9. Projecte de millores dels accessos a la platja de s'Amarador

S'han realitzat petites reparacions en les escales d'accés a la platja, concretament al mes d'abril es va tornar a reconstruir l'escala que va de s'Amarador a ses Fonts de n'Alis, destruïda a causa d'un temporal.

Pel que fa a l'escala gran que comunica s'Amarador amb els aparcaments, al 2009 s'han iniciat gestions per la construcció d'una passarel·la d'accés que permeti recuperar l'arena de la franja dunar així com un sistema de drenatge que eviti l'erosió de l'aigua d'escorrentia.

Com en altres anys s'han fet petites reparacions per tal de condicionar l'estructura degradada pel pas continu de vianants sobretot durant els mesos d'estiu i l'escorrentia superficial de les aigües de pluja.

Escala de s'Amarador

3.3.10. Projecte d'implantació d'una eina informàtica sobre la probabilitat d'avistament d'espècies d'aus

El projecte no s'ha executat, ja que encara que es disposava del programa mancaven uns petits canvis que no s'han pogut fer per problemes amb la persona que va dissenyar l'aplicació. S'ajornà doncs l'adquisició de l'ordinador.

3.3.11. Projecte de reformes dels aparcaments públics

Al 2008 es varen iniciar els tràmits per la reforma dels aparcaments públics de la zona de s'Amarador i de ses Fonts de N'Alis.

Inicialment es pensava reformar els dos pàrkings e implantar el cobrament del servei. Entre el pàrking de ses Fonts de N'Alis i la platja estava previst oferir un servei de transport utilitzant dos microbusos elèctrics.

A la sessió nombre 25 de la Junta Rectora es va acordà reformar només un aparcament.

Durant el 2009 es varen rebre els dos microbusos i es varen adquirir dues casetas pels vigilants/cobradors del pàrkings.

Per altra banda es va contractar la redacció del projecte de reforma de l'aparcament de ses Fonts de N'Alis.

3.3.12. Projecte de disseny d'un nou itinerari per zones interiors del parc

Durant 2009 s'han realitzat diferents itineraris per la zona interior de l'espai, bona part d'ells a la zona de ses Doblegades, no obstant no s'ha definit un recorregut fix que permeti incloure de forma definitiva una nova ruta entre el conjunt dels 4 itineraris actuals.

3.3.13. Projecte de reconstrucció de les voreres de l'estany de ses fonts de n'alis

Entre els mesos de novembre i desembre es va reformar un tram d'uns 14 m de paret-marge de la vorera de l'estany de ses Fonts de n'Alis que es trobava esbucats a causa de l'erosió de l'aigua.

Aspecte de l'estany de ses Fonts de n'Alis als mesos d'estiu

Les fortes pluges del mes de setembre varen provocar la connexió de l'estany amb la mar. Aquest fet va provocar el moviment d'una part important d'arena que es va desplaçar mar endins, també va deixar a la vista una sèrie de canonades d'aigua del restaurant i la vivenda de can Cano.

Pel que fa a les obres de reforma esmentades, aquest temporal no va afectar-les.

3.4. Àrea d'investigació i seguiment

Vegetació higròfila d'una bassa temporal

3.4.1. Programa de seguiment meteorològic

L'estació meteorològica es va instal·lar a l'any 2001 devora del centre d'informació del parc. Les coordenades de localització són: Huso: 31, x: 516482 i y: 4356529.

El personal del centre d'informació recull diàriament les dades referides a:

1. Precipitació
2. Temperatura màxima i mínima
3. Evaporació
4. Tipus de meteors

Les dades es prenen a les 9 h en horari d'hivern i a les 10 h en horari d'estiu i són enviades mensualment a l'Institut Meteorològic de les Illes Balears.

MES	Ta. Màx. mitjana (°C)	Ta. mín. mitjana (°C)	Ta. mitjana (°C)	Pluja (mm)
Gener	15,06	6,58	10,82	74,7
Febrer	15,32	6,02	10,67	22,1
Març	17,23	7,31	12,27	33,3
Abril	19,13	10,18	14,65	39,1
Maig	24,36	14,9	19,63	19
Juny	27,91	17,88	22,9	0
Juliol	30,55	21,63	26,09	0
Agost	30,74	21,2	25,97	0
Setembre	27,32	18,97	23,14	237
Octubre	23,53	15,01	19,27	59,7
Novembre	20,94	10,55	15,74	24,3
Desembre	16,27	8,4	12,33	92,8
TOTALS	22,36	13,22	17,79	602,00

Dades meteorològiques de 2009

Estació meteorològica del parc

Les característiques del clima de Mondragó són les típiques del règim climàtic mediterrani d'influència marítima i sense cap mes hivernal, amb dos mesos subhivernals i en canvi amb quatre mesos temperats, tres subestivals i tres mesos estivals. Normalment durant la tardor les pluges són abundants, i en menor mesura també es produeixen a la primavera, mentre que l'estiu és el període més àrid de

l'any, de maig a agost hi ha dèficit hídric, ja que la temperatura supera la precipitació mensual.

Dades i incidències més destacades de l'any 2009:

- Els dies 24 i 25 de gener, va aconseguir un fort temporal de vent que va tombar una quantitat important de pins.
- El dia 28 de setembre es varen produir unes fortes turmentes que varen precipitar uns 94,5 l. Com a conseqüència de les pluges unes fortes torrentades com que l'estany de ses Fonts de n'Alis es va connectar directament amb la mar.
- El 2009 ha estat l'any més plujós des de 2003. Com és habitual ha estat durant la tardor i primavera quan s'ha recollit més precipitació.

ANY	Ta. mitjana (°c)	Precipitació (mm)
Darrers 25 anys (1968-1993)	16.9	450
2002	17.59	596
2003	17.16	726
2004	16.54	359.5
2005	16.90	315.2
2006	18.03	357.1
2007	17.53	525.8
2008	17.52	430.8
2009	17,79	602,0

Evolució anual de la Ta. i la precipitació

Cal esmentar com a dada excepcional els 237 litres recollits al mes de setembre. És el 40 % de tota la precipitació de l'any, i més de la meitat de la dels anys passats.

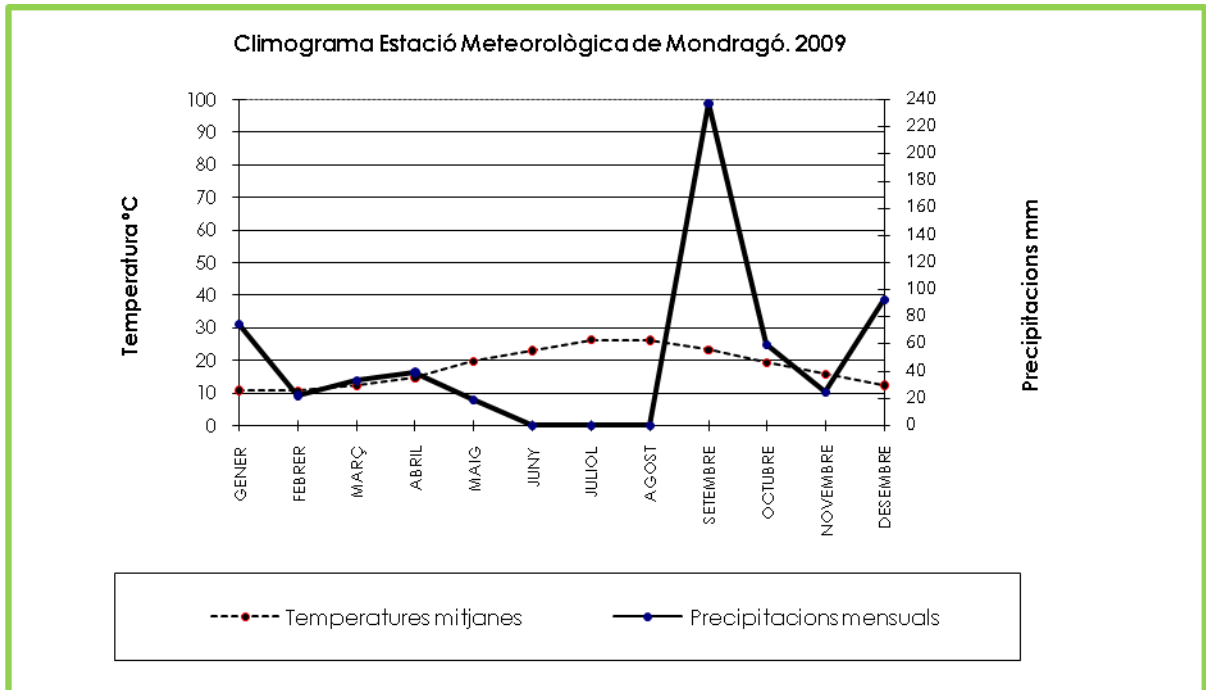

Imatges de l'efecte de les turmentes del mes de setembre

En quan a les temperatures, l'hivern ha estat sensiblement més fred i l'estiu més calorós, La mitjana de temperatura total respecte a altres anys ha suposat un augment d'unes 2 dècimes de grau.

L'estiu de 2009 ha estat molt sec durant els mesos d'estiu no s'ha produït cap precipitació

La temperatura mitjana anual ha estat molt semblant a altres anys amb 17,55 graus. Pel que fa a les mitjanes màximes i mínimes han estat més altes sobretot, les mínimes amb una pujada superior a 0,5 graus.

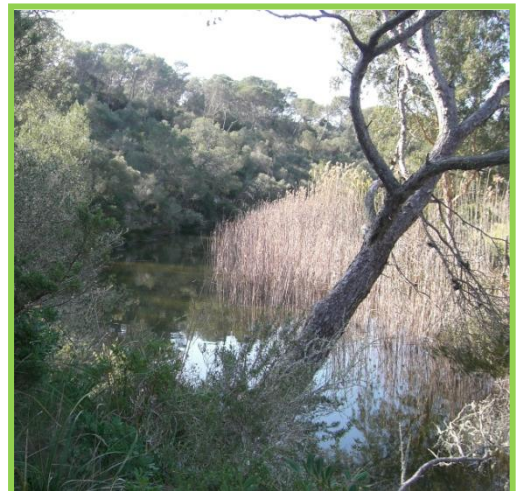
Altra informació:

- Enguany s'han canviat els termòmetres de màximes i mínimes.

3.4.2. Programa de seguiment de la qualitat de les aigües dels estanys

Durant 2009 s'ha mantingut la dinàmica de recollida de mostres de 2008 per una banda l'AMA del parc ha fet els mostrejos dels darrers anys i per l'altra des del parc s'ha col·laborat en l'elaboració d'un estudi sobre les masses d'aigua continentals que realitza la Direcció General de Recursos Hídrics en el marc d'aplicació de la nova directiva d'aigües.

Pel que fa a les dades recollides per l'AMA assignat al parc, com cada any les mostres s'han analitzat al laboratori del Servei de Qualitat Ambiental de la Conselleria de Medi

Ambient. Un cop analitzades les mostres s'envien les dades al parc.

Estany de s'Amarador

Seguidament es mostren les dates i punts dels mostrejos

Mostreig	Data de mostreig	Codi	Lloc	Coordenades UTM
01/09	09/02/2009	PUNT 1	S'Amarador	515998, 4355588
02/09	27/04/2009	PUNT 2	S'Amarador	516026, 4355710
03/09	08/06/2009	PUNT 4.	Ses Fonts de n'Alis	516267, 4356201
04/09	14/09/2009	PUNT 5	Ses Fonts de n'Alis	516261, 4356127
05/09	23/11/2009			

Coordenades i dates dels mostrejos realitzats per l'AMA

Pel que fa al segon treball, les mostres es prenen mensualment a 2 punts concrets dels estanys de s'Amarador i ses Fonts de n'Alis. Les mostres es congelen i són recollides a Santanyí per els Agents de Medi Ambient de Recursos Hídrics, que més tard les envien la Universitat de Vigo, on són analitzades.

Els mostrejos d'aquest estudi finalitzaran al 2009 i els resultats degudament estudiats i treballats es remetran a l'equip gestor del parc segurament durant l'any 2010..

3.4.3. Programa de seguiment ornitològic a través d'una estació d'anellament d'esforç constant

L'Estació d'Esforç Constant (EEC) d'anellament al parc té com a objectiu principal el seguiment a llarg termini de les poblacions d'aus i el coneixement dels seus principals paràmetres demogràfics. Aquests coneixements seran un bon recurs per millorar la gestió de l'espai.

Tot i que al PAE del 2009 l'estació d'esforç constant era el principal programa de l'àrea, finalment no es va poder contractar. Tot i això s'ha de dir que les dades no s'han perdut ja que els ornitòlegs del GOB varen seguir amb el treball de camp. Per l'any 2010 es preveu un la contractació d'un treball de síntesi sobre les dades recollides a l'EEC d'anellament que inclogui l'any 2009.

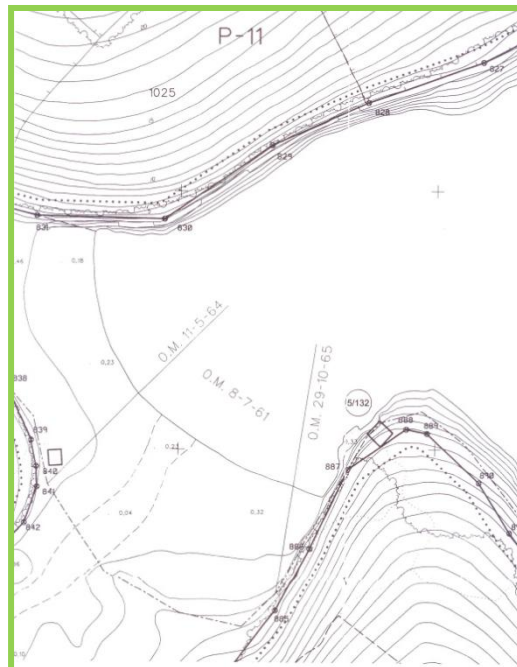
3.4.4. Programa de seguiment de la regeneració del sistema dunar de s'Amarador

Al 2009 s'han fet 2 aixecaments topogràfics: el primer el 6 de maig i el segon el 6 de novembre.

La comparació de les dades obtingudes amb la del primer aixecament del novembre de 2008, indica una important recuperació del gruix d'arena dipositada a la part baixa de la platja i una lleugera recuperació de l'arena dipositada a les dunes.

Per tal d'obtenir dades i conclusions més objectives de la recuperació d'aquest ecosistema es seguiran realitzant els aixecaments topogràfics durant els pròxims anys.

Zona de s'Amarador on s'han fet diferents perfils i els aixecaments de tota l'àrea

3.4.5. Projecte d'estudi ecològic de les basses temporals

Finalment no s'ha pogut continuar amb l'estudi de l'evolució florística i faunística dels 2 conjunts de basses de l'espai, no obstant s'ha continuat fent nombroses visites i registres fotogràfics a les zones d'ubicació d'aquests ecosistemes.

Al 2009 cal destacar:

- La trobada d'un important conjunt de basses a la zona de s'Estret des Temps, es tracta d'un espai on s'hi ubiquen unes 6 basses algunes d'elles amb una profunditat i superfície molt important.
- A finals de desembre ens varen informar sobre l'existència d'un projecte de recuperació de basses temporals de la zona

Bassa de la zona de s'Estret des Temps

de Lluçmajor, la idea de la recuperació passa per la utilització del sediment de les basses del parc, degut a la seva riquesa. Segurament el projecte s'executarà durant el 2010.

Capgrossos de calàpets

- Enguany s'han realitzat 2 activitats de voluntariat que han consistit en recuperar i augmentar la capacitat de captació d'aigua d'una bassa, és per aquest motiu que s'ha buidat el rebliment de pedres que presentava.

Bassa de la zona de s'Estret des Temps

Cal dir que els actuals conjunts de basses es troben en diferents finques privades 2 d'elles conveniades i l'altra on el conveni està pendent de signatura, en tot cas és important ressenyar la bona predisposició dels propietaris que en un moment o l'altra han autoritzat les tasques d'investigació i voluntariat.

3.5. Àrea de participació

Voluntaris reparant un abeurador per a tortugues

3.5.1. Programa de junta rectora

Durant l'any 2009 es varen celebrar 2 sessions ordinàries: la núm. 24 i la núm. 25, A continuació s'exposen els acords adoptats.

Sessió núm. 24, realitzada a Palma el dimecres 21 de gener de 2009

1. S'acorda convocar i realitzar una nova Junta Rectora a Santanyí, en un termini de dues a tres setmanes, a fi d'aprovar el Pla anual de execució de 2009
2. S'aprova per unanimitat dels membres de la Junta Rectora la memòria de 2007.
3. S'aprova per unanimitat dels membres de la Junta Rectora la memòria de 2008.
4. S'aprova per unanimitat dels membres de la Junta Rectora el pla anual d'execució de 2008.

Junta celebrada a les oficines del parc, Can Crestall

Sessió núm. 25, realitzada a Santanyí el dimarts 10 de març de 2009

1. S'aprova l'acta de la sessió núm.: 23 sense esmenes i per unanimitat.
2. S'aprova l'acta de la sessió núm.: 24 sense esmenes i per unanimitat.
3. S'informa favorablement per unanimitat el PAE de 2009 fent constar que no es farà l'itinerari de les ratapinyades ni un dels dos aparcaments que figuren a la documentació lliurada als membres de la Junta Rectora.

3.5.2. Programa de voluntariat

Cal recordar que des de l'any 2007 es disposa del Pla d'acció de Voluntariat Ambiental del Parc Natural de Mondragó, 2007-2010, en ell es plantegen una sèrie d'accions prioritàries a desenvolupar dins 5 àmbits d'actuació: conservació i restauració d'ecosistemes, conservació i restauració del patrimoni cultural, ús públic

i educació ambiental, manteniment d'infraestructures i equipaments, i tasques de documentació.

Durant 2009 s'han desenvolupat 3 accions de voluntariat:

- 7 de març. Entitat participant: Associació s'Alzina
Temàtica: Reparació dels abeuradors de la tortuga mediterrània.
Nombre de participants: 16 persones
- 13 de juny. Entitat participant: Fundació Natura Park
Temàtica: neteja i retirada de pedres d'una bassa temporal
Nombre de participants: 14 persones

Voluntaris eliminant excedents de pedres d'una bassa temporal

- 18 de juliol. Entitat participant: Associació s'Alzina
Temàtica: neteja i retirada de pedres d'una bassa temporal
Nombre de participants: 11 persones

En les 3 accions han participat un total de 41 persones. Com sempre les activitats s'han dividit en 2 parts, una primera més teòrica per formar i capacitar els participants en les tasques que desenvoluparan seguidament i una segona part

pràctica on s'han desenvolupat les feines programades. Totes les feines sempre han estat supervisades pel personal de l'espai natural.

3.6. Àrea de manteniment

Retirada d'uns pins caiguts a la platja de s'Amarador

3.6.1. Programa de manteniment general del parc

Dins les tasques de manteniment, segons els llocs on es desenvolupen podem diferenciar-ne 2 grups:

- La reparació i neteja dels equipaments de l'espai i els seus recursos.

Reparació d'una taula de l'àrea recreativa

- La neteja de fems al medi natural.

Segons la temporalització i periodicitat de les feines les podem classificar en diàries, setmanals, mensuals o anuals i les que es realitzen atenent a necessitats casuais i imprevistes.

Tasques diàries

És el cas de la neteja dels equipaments i recursos d'ús públic com les àrees recreatives i itineraris. Les feines se centren en el buidatge i recanvi de les 22 papereres i 3 punts de reciclatge (amb 4 contenidors: vidre, matèria orgànica, plàstic i rebuig) distribuïts pel parc.

La neteja de les platges forma part de les tasques diàries sobretot durant els estius

Tasques de periodicitat setmanal

- Neteja del medi natural: estanys, garrigues, platges, calons, etc.
- Durant els mesos d'estiu i amb la col·laboració amb la DG. de Qualitat Ambiental i Litoral, es coordina el servei de neteja de la zona costanera i rocosa del parc.
- Neteja i manteniment dels equipaments d'ús públic i els seus recursos: àrees recreatives, itineraris, aparcaments, edificis, etc.

Caló de Solimina

Pel que fa a la neteja del centre d'informació i de les oficines de can Crestall, a principi d'any va finalitzar el contracte amb l'empresa Klüh Linaer SL. En un primer moment la neteja dels 2 equipaments es va realitzar amb personal del parc de llevant, a partir del mes de setembre i en virtut d'un contracte negociat comença la nova empresa BALIMSA que proporciona tant el personal com els materials utilitzats durant la neteja. En total l'empresa contractada fa 12 hores setmanals que es reparteixen segons les necessitats entre els 2 centres.

Tasques anuals

- Desbrossament dels camins, itineraris i aparcaments, poda d'arbres en mal estat o que suposin un perill per als usuaris del Parc.

Desbrossant l'aparcament de ca sa Muda

- Revisió dels inventaris dels materials i eines i fer el manteniment.

- Condicionar i mantenir l'estat i funcionament dels diferents edificis del parc: magatzems, barraques i altres (ca sa Muda, ca na Martina, niu de Metralladores, can Biga, can Canonge, s'Escorxador, etc).

- Neteja i manteniment del pati i mobiliari extern de Can Crestall.

- Manteniment d'elements o mobiliari com: barreres, estructures i panells de senyalització, jocs infantils, mobiliari, etc.

S'Escorxador

La major part de totes les tasques descrites independentment de la seva temporalitat són executades per la brigada del parc, encara que durant l'estiu i sobretot en qüestions de neteja reben el suport dels vigilants contractats durant aquesta època.

Tasques imprevistes més importants que s'han realitzat al 2009

- Les reparacions de la font de l'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis i d'un banc d'una de les taules

- La neteja del quitrà acumulat sobre les roques dels calons des Savinar i de Solimina. Les feines s'han executat durant els mesos d'estiu amb l'ajuda d'una brigada de Projecte Home.

- La reparació de diferents trams de paret seca: caló des Borgit, Fonts de n'Alis, escala de s'Amarador, etc. Part de les feines han estat realitzades per la brigada de conservació i la resta a través de la contractació d'un mestre paredador.

Caló des Savinar

Algunes de les tasques com la reparació de parets i el banc de l'àrea l'ha realitzat la brigada de conservació.

Esbaldrec de l'escala d'accés a la platja de s'Amarador

Altres observacions sobre el manteniment

- Durant l'any 2009 la brigada del parc ha sofert la manca de personal. Degut a diferents raons la brigada ha passat dels 5 membres habituals a 2 persones, el capatàs i una peó forestal. Aquesta manca de personal ha suposat com és lògic la dificultat per executar algunes de les tasques pròpies del manteniment de l'espai i altres programes o projectes.

La reducció de personal en jornals, ha suposat passar dels 765 jornals de l'any 2008 als 475, gairebé el 40 % menys.

Cal dir que aquesta circumstància s'ha pogut corregir en part gràcies a la col·laboració de la brigada de conservació i d'altres brigades contractades a través d'un conveni entre la Conselleria de Medi Ambient i la Fundació de l'Obra Social de la Caixa, aquestes quadrilles estaven constituïdes per persones en risc d'exclusió social. Concretament les brigades que varen venir a desenvolupar tasques al parc varen ser de les següents entitats: AMADIP, PROJECTE HOME I FUNDACIÓ DEIXALLES.

Esbaldrec del camí de ses Fonts de n'Alis

- La dedicació de la brigada del parc a les tasques de manteniment de l'espai han suposat el 55 % del total dels jornals realitzats. Aquesta dada és molt semblant a la d'anys anteriors.

En quant a la dedicació mensual, és durant els mesos d'estiu quan es necessita més temps per executar les tasques de manteniment. Al mes d'agost la dedicació arriba al 83% dels jornals realitzats.

- En quan a la distribució de temps dedicat al manteniment dels diferents equipaments de l'espai seguidament es mostra el següent llistat:

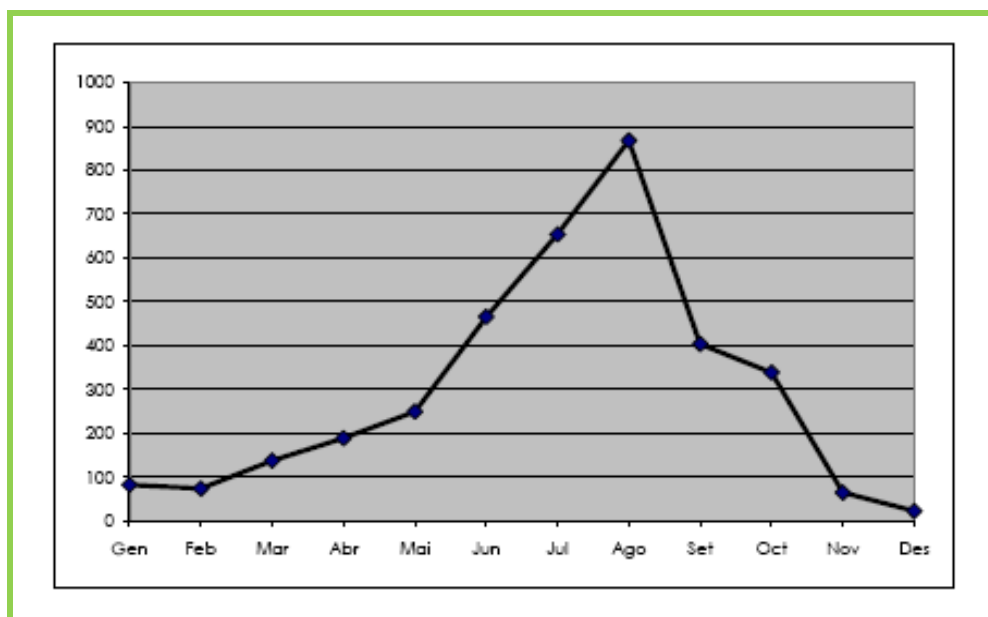
1. Àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis, 20%
2. Àrea de s'Amarador, 16%
3. Aparcaments, 8%
4. Oficines del parc de can Crestall, 8%.

Les 3 primeres dades són semblants a les d'anys anteriors, en canvi el percentatge de can Crestall ha augmentat molt passant de l'1% de 2008 al 8% de 2009, aquest augment es deu a la reforma de la païssa iniciada al 2008 i que ha finalitzat al 2009.

- Pel que fa a la recollida de fems, durant el 2009 s'han recollit unes 3.600 bosses de fems. L'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis amb gairebé la meitat del total (unes 1.700 bosses), és la zona on es produeixen més fems. La platja de s'Amarador sobretot a l'estiu és el següent espai on es generen més residus seguit per l'àrea recreativa de s'Amarador i els aparcaments del parc.

BOSSES DE FEMS RETIRADES (Brigada i vigilants)												
	Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des
À. R. Fonts de n'Alis	16	12	29	29	43	96	132	272	84	102	15	2
À.R. s'Amarador	10	8	21	22	18	44	57	56	23	83	7	0
Font de n'Alis	19	17	27	53	74	130	207	191	91	41	21	10
S'Amarador	20	17	32	49	73	114	157	266	171	93	13	7
Mant. Litoral	5	6	7	7	5	15	23	25	12	7	2	0
Aparcaments	12	12	20	28	36	59	66	51	23	13	7	4
Edificis	1	0	8	0	0	0	3	5	0	0	0	0
Itineraris	0	2	0	1	1	6	9	2	0	0	0	0
	83	74	138	189	250	466	654	868	404	339	65	23
												3553

Aquestes xifres comparades amb les de 2008 suposen un petit descens. Els màxims de recollida es tornen a repetir als mesos d'estiu (868 bosses del mes d'agost) i els mínims als mesos d'hivern com gener i desembre.

Bosses de fems retirades mensualment

Per a finalitzar cal comentar que a principis d'any es va difondre als mitjans de comunicació la presència d'un abocador dins l'àmbit del parc. Les deixalles acumulades a la zona són fonamentalment: restes de poda, enderrocs, restes de mobiliari i electrodomèstics.

Tasques de retirada i cremes controlades de residus d'origen vegetal

Cal dir que des de la detecció de l'abocador (finals de 2008) i en col·laboració amb l'Ajuntament de Santanyí, es varen cremar i retirar gairebé totes les restes. Posteriorment i de forma progressiva la zona s'ha tornat a reblir de deixalles. Des del parc es va sol·licitar un informe jurídic sobre aquest abocament a dia d'avui encara no hem tingut resposta.

3.7. Àrea de vigilància

Torre de vigilància d'incendis del parc

3.7.1. Programa de vigilància

La vigilància del compliment de la normativa aplicable al parc corr a càrrec de l'agent del medi ambient (AMA) assignat a l'espai natural, Sr. Jaume Salvà. De forma puntual i en cas de necessitat l'AMA és substituït per altres agents.

En les tasques de control i vigilància també han participat tant la brigada del parc com els 2 vigilants contractats durant els mesos d'estiu per a controlar bàsicament els 2 espais amb major concentració d'usuaris: les platges de ses Fonts de n'Alis i la de s'Amarador.

El sistema dunar de s'Amarador és un dels ecosistemes més vigilats de l'espai

També cal destacar la creixent col·laboració ciutadana i molt especialment la d'alguns veïnats del parc que cooperen a l'hora de comunicar alguns incidents, infraccions, etc i que per tant s'afegeixen com a col·laboradors en la gestió d'aquesta àrea.

Les actuacions i situacions extraordinàries que es poden destacar de 2009 són les següents:

Relacionades amb l'ús públic

- S'ha evitat la circulació de cans amollats en 51 ocasions, sobretot a la platja de s'Amarador i als itineraris.
- Durant l'estiu s'han fet aixecar fins a 12 tendes de campanya en 4 jornades diferents, gairebé totes a la zona de s'Amarador.
- S'ha impedit en 37 ocasions l'aparcament o circulació de bicicletes per la zona dunar.
- S'han expulsat fins a 880 persones del sistema dunar.

L'acampada al parc està prohibida

- S'ha evitat en 18 ocasions l'intent de fer foc, sobretot a l'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis. També s'han detectat fins a 6 restes de focs nocturns.

Fogó improvisat a l'àrea recreativa de s'Amarador

- S'ha impedit en 24 ocasions l'entrada de motoristes als accessos de s'Amarador.
- S'ha detectat en 2 ocasions restes de dues grans festes nocturnes s s'Amarador.
- S'ha col·laborat en localitzar una persona perduda dins el parc

Cal ressenyar que bona part de les actuacions citades les han realitzat els vigilants d'estiu. En la majoria dels casos exposats i en altres petites incidències no citades, ha estat suficient en informar als usuaris de la seva negligència, perquè rectifiquessin el seu comportament. En altres casos més greus ha estat necessari prendre altres mesures, com per exemple:

- El 27 de juliol es va donar avís a la Guàrdia Civil de la presència d'un exhibicionista a la zona de sa Punta de ses Gatoves.
- El 2 d'agost la propietària del xibiu de la platja de s'Amarador va avisar a la policia per una festa nocturna que s'havia organitzat a la zona del torrent de s'Amarador.

Relacionades en qüestions urbanístiques

- S'han realitzat 2 denúncies per obres il·legals dins el parc.

D'altra banda, cal destacar que enguany han robat en 3 ocasions al centre d'informació del parc (7 de febrer, 21 de febrer, 1 de març). A banda dels doblers de caixa de la botiga, també varen furta l'ordinador del centre i el mòbil de la brigada. També han estat de consideració els danys ocasionats al mobiliari del centre (persianes i vidres) que varen rompre per accedir-hi.

3.8. Àrea d'administració

Noves oficines d'Espais de Natura Balear a Palma

3.8.1. Programa d'administració

Durant l'any 2009 s'han continuat desenvolupant les tasques administratives pròpies del parc. Entre aquestes feines es troben les següents:

- Elaboració de 72 informes sobre els següents temes:

12 relacionats amb temes urbanístics
10 d'autorització d'activitats relacionades amb l'ús públic del parc
4 relacionats amb seguiments i estudis sobre elements naturals
27 sobre subvencions i convenis
5 relacionats amb temes de personal
14 sobre altres temes

- Elaboració de documents de planificació com el programa anual d'execució, la programació de plans específics, memòries de gestió, resums, etc.

Les activitats organitzades requereixen d'una autorització del parc

- Atenció telefònica
- Atenció presencial al públic en general i als propietaris en particular
- Tramitació dels expedients escaients com subvencions i convenis
- Gestió econòmica del parc: despeses corrents, contractes, codificació i tramesa de factures, botiga, etc.
- Gestió de personal del parc: quadrants, incidències, etc.

Pel que fa al registre de documents durant l'any 2009 s'han registrat un total de:

363 entrades externes
009 sortides externes
001 entrada interna
261 sortides internes

Total 634 documents.

3.8.2. Elaboració de les memòries de gestió (mensuals i anual)

L'equip gestor del parc elabora cada mes una memòria detallada de les accions que ha executat la brigada del Parc, indicant de forma quantitativa dies, tipus d'acció, localització de les accions, número de persones que han executat la feina, jornals emprats, etc.

A començament d'any es va redactar la memòria d'activitats del parc de 2008, i el PAE per l'any 2010 que com el present document inclouen àrea per àrea els programes i projectes executats i prevists respectivament.

3.8.3. Programa de la botiga del parc

El centre d'informació compta amb una botiga on es venen diversos productes i objectes com:

- Records del Parc en forma camisetes i dessuadores
- Productes artesans de la zona com la mel i les espelmes
- Llibres de natura
- Objectes de papereria com bolígrafs i llapis.

Les dades de vendes durant el 2009 són les que es mostren a la següent taula:

MES	TOTAL
GENER	52,15 €
FEBRER	49,32 €
MARÇ	162,53 €
ABRIL	142,22 €
MAIG	155,86 €
JUNY	123,31 €
JULIOL	92,73 €
AGOST	27,40 €
SETEMBRE	75,79 €
OCTUBRE	150,92 €
NOVEMBRE	73,65 €
DESEMBRE	12,00 €
TOTAL	1.117,88 €

Comentaris sobre les dades

- Al 2009 s'ha produït un descens notable en la facturació en comparació a l'any 2008, entre altres motius degut a la manca de proveïment de tots els material per vendre. Durant el 2009 no s'ha comprat cap tipus de material.

3.8.4. Projecte de rehabilitació i canvi de coberta de la païssa de can crestall

Durant 2009 s'ha continuat executant les obres de reforma de la païssa de can Crestall iniciades al 2008. L'objectiu de la reforma ha estat convertir una edificació amb importants problemes estructurals en una sala multiusos que al 2009 ha funcionat com a local social de l'Associació de Propietaris del Parc de Mondragó.

La inauguració oficial es va celebrar el 25 de març de 2009.

Autoritats i altres el dia de la inauguració

Al mes d'octubre es va sol·licitar la preceptiva llicència d'obres a l'Ajuntament de Santanyí per a realitzar la segona fase de les obres que han de consistir en:

- Sanejar i embellir el vesant interior de les parets que conformen el pati, eliminant els revestiments antics de les parets.
- Construcció d'unes pasteres.

Aspecte de la païssa abans i després de les obres de reforma

- Anivellar el sòl del pati retirant la terra de la zona posterior.

- Eliminació de 10 cm. del paviment actual i construcció d'un nou paviment de ciment amb acabat fi.

Està previst que aquesta segona fase de les obres de reforma es comencin a executar a mitjans de gener de 2010.

3.9. Àrea de planificació

3.9.1. Programa anual d'execució

A finals d'any es va començar a redactar el Programa Anual d'Execució de 2010 (PAE), així com estableix la *Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO)*.

Al PAE es detallen les actuacions a executar durant l'any a cadascuna de les 10 àrees de gestió. Les feines s'agrupen dins projectes o programes. Es denominen programes aquelles activitats de gestió que es realitzen de forma continuada. Dins l'apartat de projectes s'inclouen aquelles accions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt (un o dos anys).

Per a identificar clarament cada programa o projecte es crea un codi amb el següent significat:

La primera lletra correspon a la sigla de l'àrea de gestió. Dos exemples serien:

Àrea de planificació: P.

Àrea de gestió per a la conservació: C.

La segona indica si és un programa: P o si es tracta d'un projecte: J.

Seguidament i amb un número s'indica el programa o projecte concret.

3.10.1. Programa d'avaluació

Dels 27 programes que apareixen al PAE 2009, es pot considerar que:

- No s'ha desenvolupat el programa de Registre de cites de Flora i Fauna
- 2 s'han realitzat només accions puntuals (basses temporals i tortugues)
- 3 s'han complert al 50 % (Vigilància de platges, Publicacions i Botiga)
- 2 s'han complert al 80 % (Agrícola Ramader i Espècies al·lòctones)
- 19 s'han complert al 100 %

Dels 8 projectes del PAE 2009, es pot considera que:

- 3 projectes no s'han desenvolupat (Basses temporals, Itinerari Gatoves, Accessos a S'Amarador).
- 3 projectes han complert al un 25 %. (Nous refugis, Pàrking e Itinerari interior)
- 2 s'han complert al 100% (Païssa Can Crestall, Restauració voreres estany)

S'han desenvolupat dos projectes inicialment no prevists al PAE :

- Restauració de fruiters de seca a varies parcel·les del pn de Mondragó
- Embelliment del pati de Can Crestall

Els programes i projectes no executats o aquells que ho han estat parcialment es tractaran de finalitzar durant l'any 2010

